

Digitalna dimenzija nasilja nad ženama

Mali englesko-hrvatski terminološki rječnik

Publikacija je nastala u okviru projekta

“DeStalk – Developing capacities to address stalkerware and digital violence against women across Europe”

**DRUŠTVO ZA
PSIHOLOŠKU
POMOĆ**

Društvo za psihološku pomoć

Zagreb, 2026.

Impresum

Naslov: Digitalna dimenzija nasilja nad ženama

Podnaslov: Mali englesko-hrvatski terminološki rječnik

Uredila: Prof. psih. Petra Kremenjaš

Izdavač: Društvo za psihološku pomoć

Mjesto i godina izdavanja: Zagreb, 2026.

Projekt: “DeStalk EU – Developing capacities to address stalkerware and digital violence against women across Europe”

Publikacija je nastala u okviru projekta “DeStalk EU – Developing capacities to address stalkerware and digital violence against women across Europe”.

Predgovor

Razvoj digitalnih tehnologija otvorio je nove mogućnosti komunikacije, povezivanja i pristupa informacijama, ali je istodobno omogućio nove načine počinjenja, širenja i pojačavanja nasilja nad ženama. Stručnjakinje i stručnjaci koji se susreću s tim oblicima nasilja često nailaze na engleske nazive koji još nemaju ustaljene hrvatske prijevode ili se u različitim izvorima prevode na različite načine.

Ovaj je rječnik nastao u okviru projekta “DeStalk EU – Developing capacities to address stalkerware and digital violence against women across Europe”, iz potrebe za prijevodom i sadržajnom prilagodbom edukativnih materijala hrvatskom jezičnom i stručnom kontekstu. Tijekom tog procesa pokazala se potreba za odabirom hrvatskih naziva koji će biti razumljivi, precizni i primjenjivi u edukaciji i stručnoj praksi.

Prijevod i odabir hrvatskih naziva izradili su psiholozi, polazeći od njihova značenja i primjene u stručnom radu. Pritom su se koristili dostupnim digitalnim alatima za prevođenje i terminološku provjeru te relevantnim hrvatskim i međunarodnim stručnim i institucionalnim izvorima.

Riječ je o manjem, namjenski izrađenom rječniku koji prati edukativne materijale projekta “DeStalk EU – Developing capacities to address stalkerware and digital violence against women across Europe”. Obuhvaća nazive zastupljene u tim materijalima i ne nastoji obuhvatiti cjelokupno nazivlje iz područja digitalne dimenzije nasilja nad ženama. Rječnik je zamišljen kao praktičan alat za edukaciju i stručni rad.

Uz odabrane hrvatske nazive rječnik donosi napomene koje obrazlažu odabir prijevoda, upozoravaju na moguće terminološke nejasnoće te navode druge nazive koji se pojavljuju u stručnoj i institucionalnoj uporabi.

Terminološki rječnik

Nazivi su poredani abecedno prema engleskom nazivu. Brojevi u uglatim zagrada upućuju na popis izvora na kraju publikacije.

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
A			
<i>Abusive behaviours</i>	zlostavljачka ponašanja	Ponašanja kojima se drugu osobu zlostavlja, kontrolira, zastrašuje, ponižava ili joj se na drugi način nanosi šteta.	U hrvatskoj psihološkoj literaturi pojavljuju se oba oblika: „zlostavljачka ponašanja” i „zlostavljajuća ponašanja”. Oblik „zlostavljajuća ponašanja” češće opisuje ponašanje kojim se nekoga zlostavlja, dok se „zlostavljачka ponašanja” koristi kao naziv kategorije ponašanja. Odabran je oblik „zlostavljачka ponašanja” zbog njegove terminološke funkcije i potvrđene uporabe u psihološkoj literaturi. ^[36]
<i>Abusive content</i>	zlostavljачki sadržaj	Sadržaj koji se koristi za zlostavljanje, ponižavanje, prijetnju, zastrašivanje ili nanošenje štete drugoj osobi.	Za <i>abusive content</i> u hrvatskoj uporabi pojavljuju se različiti izrazi ovisno o kontekstu, među njima „zlostavljачki sadržaj”, „uvredljiv sadržaj”, „štetan sadržaj” i „ponižavajući sadržaj”. „Uvredljiv” i „štetan” ne poklapaju se potpuno sa značenjskim opsegom izraza abusive. Odabran je „zlostavljачki sadržaj” kao krovni izraz koji zadržava izravnu vezu sa zlostavljanjem; taj se oblik pojavljuje i u službenoj institucionalnoj uporabi. ^[33]
<i>Abusive use of technology</i>	zloupotreba tehnologije	Korištenje tehnologije kao sredstva za zlostavljanje, kontrolu, nadzor, prijetnje, uznemiravanje ili drugo nanošenje štete.	Odabrano je „zloupotreba tehnologije” jer označava uporabu tehnologije kao sredstva zlostavljanja, bez sužavanja na internet ili jednu vrstu uređaja. Kao konceptualna osnova korišten je EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama i djevojkama, u kojem tehnologija može omogućiti ili proširiti nasilje. ^[5]
<i>Access control</i>	kontrola pristupa	Upravljanje time tko može pristupiti uređaju, računu, podacima, mreži ili određenoj digitalnoj funkciji.	Odabrani termin „kontrola pristupa” potvrđen je u hrvatskoj informacijsko-sigurnosnoj terminologiji Nacionalnog CERT-a. ^[48]
<i>Account security</i>	sigurnost korisničkog računa	Mjere kojima se korisnički račun štiti od neovlaštenog pristupa, preuzimanja ili zloupotrebe.	Odabrano „sigurnost korisničkog računa” jasno označava zaštitu računa, vjerodajnica i pristupa od neovlaštene uporabe. Izbor se oslanja na informacijsko-sigurnosnu terminologiju Nacionalnog CERT-a. ^[48]
<i>Accountability</i>	odgovornost/preuzimanje odgovornosti	Prihvatanje odgovornosti za vlastito ponašanje i njegove posljedice, bez poricanja, umanjivanja ili prebacivanja krivnje.	U psihosocijalnom radu <i>accountability</i> se prevodi kao „odgovornost”, „preuzimanje odgovornosti” ili kombinirano „odgovornost/preuzimanje odgovornosti”. Sama „odgovornost” može označavati i formalnu obvezu, dok „preuzimanje odgovornosti” naglašava priznanje vlastitog ponašanja i njegovih posljedica. Kombinirani oblik zadržan je jer obuhvaća i koncept odgovornosti i aktivni proces njezina preuzimanja, što odgovara terminologiji psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja. ^[49]
<i>AI-assisted coordination of harassment</i>	koordiniranje uznemiravanja uz pomoć umjetne inteligencije	Korištenje umjetne inteligencije za organiziranje, usmjeravanje ili koordiniranje uznemiravanja jedne ili više osoba.	Odabrano „koordiniranje uznemiravanja uz pomoć umjetne inteligencije” opisno spaja potvrđenu hrvatsku terminologiju za umjetnu inteligenciju i automatizirane sustave s vrstom zlostavljanja ili komunikacije iz izvornika. Kao

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
			terminološka osnova korišten je Akt o umjetnoj inteligenciji, a za nasilni kontekst Direktiva (EU) 2024/1385. ^[27, 15]
<i>AI-automated communication</i>	komunikacija automatizirana umjetnom inteligencijom	Komunikacija koju umjetna inteligencija automatski stvara, šalje ili vodi uz malo ili bez neposrednog ljudskog sudjelovanja.	Odabrano „komunikacija automatizirana umjetnom inteligencijom” sastavljeno je od potvrđene hrvatske terminologije za automatizirane/UI sustave, algoritme, podatke i manipulirani sadržaj. Kao terminološka osnova korišteni su Akt o umjetnoj inteligenciji i Akt o digitalnim uslugama. ^[27, 19]
<i>AI-driven behavioural inference</i>	zaključivanje o ponašanju pomoću umjetne inteligencije	Korištenje umjetne inteligencije za izvođenje zaključaka o nečijem ponašanju, navikama, interesima ili drugim osobinama na temelju dostupnih podataka.	Odabrano „zaključivanje o ponašanju pomoću umjetne inteligencije” sastavljeno je od potvrđene hrvatske terminologije za automatizirane/UI sustave, algoritme, podatke i manipulirani sadržaj. Kao terminološka osnova korišteni su Akt o umjetnoj inteligenciji i Akt o digitalnim uslugama. ^[27, 19]
<i>AI-driven dissemination</i>	automatizirano širenje sadržaja pomoću umjetne inteligencije	Korištenje umjetne inteligencije za automatizirano širenje, distribuciju ili ciljano plasiranje sadržaja.	Odabrano „automatizirano širenje sadržaja pomoću umjetne inteligencije” sastavljeno je od potvrđene hrvatske terminologije za automatizirane/UI sustave, algoritme, podatke i manipulirani sadržaj. Kao terminološka osnova korišteni su Akt o umjetnoj inteligenciji i Akt o digitalnim uslugama. ^[27, 19]
<i>AI-enabled abuse</i>	zlostavljanje omogućeno umjetnom inteligencijom	Zlostavljanje koje je omogućeno, olakšano, prošireno ili pojačano primjenom umjetne inteligencije.	Odabrano „zlostavljanje omogućeno umjetnom inteligencijom” opisno spaja potvrđenu hrvatsku terminologiju za umjetnu inteligenciju i automatizirane sustave s vrstom zlostavljanja ili komunikacije iz izvornika. Kao terminološka osnova korišten je Akt o umjetnoj inteligenciji, a za nasilni kontekst Direktiva (EU) 2024/1385. ^[27, 15]
<i>AI-generated abusive or threatening messages</i>	uvredljive ili prijetee poruke generirane umjetnom inteligencijom	Zlostavljajuće, uvredljive ili prijetee poruke koje su u cijelosti ili djelomično izrađene pomoću umjetne inteligencije.	Odabrano „uvredljive ili prijetee poruke generirane umjetnom inteligencijom” opisno spaja potvrđenu hrvatsku terminologiju za umjetnu inteligenciju i automatizirane sustave s vrstom zlostavljanja ili komunikacije iz izvornika. Kao terminološka osnova korišten je Akt o umjetnoj inteligenciji, a za nasilni kontekst Direktiva (EU) 2024/1385. ^[27, 15]
<i>Algorithmic amplification</i>	algoritamsko pojačavanje vidljivosti sadržaja	Povećavanje dosega, vidljivosti ili učestalosti prikazivanja sadržaja djelovanjem algoritama digitalnih platformi.	Odabrano „algoritamsko pojačavanje vidljivosti sadržaja” sastavljeno je od potvrđene hrvatske terminologije za automatizirane/UI sustave, algoritme, podatke i manipulirani sadržaj. Kao terminološka osnova korišteni su Akt o umjetnoj inteligenciji i Akt o digitalnim uslugama. ^[27, 19]
<i>Automated data scraping</i>	automatizirano prikupljanje podataka	Automatizirano prikupljanje podataka s internetskih stranica, platformi ili drugih digitalnih izvora, često u velikim količinama.	Odabrano „automatizirano prikupljanje podataka” sastavljeno je od potvrđene hrvatske terminologije za automatizirane/UI sustave, algoritme, podatke i manipulirani sadržaj. Kao terminološka osnova korišteni su Akt o umjetnoj inteligenciji i Akt o digitalnim uslugama. ^[27, 19]
<i>Automated harassment campaigns</i>	automatizirane kampanje uznemiravanja	Organizirano uznemiravanje u kojem se automatizirani alati koriste za masovno ili ponavljano slanje poruka, objava ili drugih sadržaja.	Odabrano „automatizirane kampanje uznemiravanja” opisno spaja potvrđenu hrvatsku terminologiju za umjetnu inteligenciju i automatizirane sustave s vrstom zlostavljanja ili komunikacije iz izvornika. Kao terminološka osnova korišten je Akt o umjetnoj inteligenciji, a za nasilni kontekst Direktiva (EU) 2024/1385. ^[27, 15]

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Automated image manipulation</i>	automatizirana manipulacija slikama	Automatizirano mijenjanje ili stvaranje slikovnog sadržaja pomoću softvera ili umjetne inteligencije.	Odabrano „automatizirana manipulacija slikama” oslanja se na službeni terminologiju Akta o umjetnoj inteligenciji za UI-generirani i manipulirani sadržaj te deepfake, uz opisnu dopunu za konkretnu tehniku. ^[27]
B			
<i>Body shaming</i>	posramljivanje zbog izgleda (<i>body shaming</i>)	Posramljivanje, vrijeđanje ili omalovažavanje osobe zbog izgleda, tjelesnih obilježja, oblika ili veličine tijela.	U hrvatskim institucionalnim i stručnim izvorima pojavljuju se opisni oblici poput „posramljivanje zbog izgleda” i „posramljivanje zbog tjelesnog izgleda”, uz zadržavanje engleskog naziva „body shaming” u dijelu javne i stručne uporabe. Odabrano „posramljivanje zbog izgleda (<i>body shaming</i>)” obuhvaća kritiziranje tjelesnog izgleda šire od samog oblika ili veličine tijela, a engleski naziv u zagradi zadržava vezu s izvornim pojmom. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova koristi blisku formulaciju „posramljivanje zbog tjelesnog izgleda”. ^[58]
<i>Boundary-setting</i>	postavljanje granica	Jasno određivanje i komuniciranje osobnih granica, odnosno onoga što osoba prihvaća ili ne prihvaća u odnosu i komunikaciji.	Odabrano „postavljanje granica” odgovara stručnom psihološkom značenju jasnog određivanja i komuniciranja osobnih granica. U dokumentima o nasilju nad ženama naglasak je na autonomiji, zaštiti i osnaživanju žrtve, pa je izraz odabran kao funkcionalni stručni termin u skladu s tim pristupom. ^[62]
C			
<i>Caller ID spoofing</i>	lažiranje identiteta ili broja pozivatelja	Namjerno lažiranje podataka o pozivatelju, primjerice prikazanog telefonskog broja ili imena, kako bi primatelj stekao pogrešan dojam o identitetu ili izvoru poziva.	Za ovaj se pojam u tehničkim izvorima pojavljuju opisne formulacije poput „lažiranje broja pozivatelja” i „lažiranje identiteta pozivatelja”. Nacionalni CERT koristi formulaciju „lažiranje broja pozivatelja”. Odabrano „lažiranje identiteta ili broja pozivatelja” obuhvaća i prikazani broj i druge identifikacijske podatke pozivatelja te ostaje usklađeno s krovim terminom spoofing. ^[47]
<i>Child / third-party monitoring</i>	praćenje putem djece ili trećih osoba	Praćenje ili prikupljanje informacija o osobi posredstvom njezina djeteta ili drugih osoba.	Odabrano „praćenje putem djece ili trećih osoba” izravno opisuje posredno praćenje osobe korištenjem djece ili drugih osoba i razlikuje ga od tehničkog praćenja uređaja ili lokacije. Konceptualna osnova su obrasci uhođenja, nadzora i kontrole u digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama i djevojkama. ^[5]
<i>Coercion</i>	prisila	Primoravanje osobe da nešto učini, ne učini ili trpi uporabom prijetnji, pritiska, zastrašivanja ili drugih sredstava prisile.	Izraz „prisila” koristi se u službenim hrvatskim tekstovima Istanbulske konvencije i Direktive (EU) 2024/1385 u definicijama nasilja nad ženama. Odabran je isti oblik jer izravno odgovara službenoj pravnoj uporabi. ^[20, 15]
<i>Coercive control</i>	prisilna kontrola	Obrazac ponavljanih kontrolirajućih i prisilnih ponašanja kojima se ograničavaju autonomija, sloboda i svakodnevni život druge osobe.	U hrvatskoj stručnoj i zagovaračkoj praksi ustaljuje se izraz „prisilna kontrola”, osobito u kontekstu nasilja u intimnim partnerskim odnosima. Povremeno se opisno govori i o „kontrolirajućem i prisilnom ponašanju”, ali taj izraz označava obrazac ponašanja, a ne sam koncept. Odabran je sažeti termin „prisilna kontrola”, potvrđen u hrvatskim stručnim izvorima. ^[2]
<i>Constant availability</i>	zahtjev za stalnom dostupnošću	Očekivanje ili zahtijevanje da osoba bude stalno dostupna	Odabrano „zahtjev za stalnom dostupnošću” naglašava da je riječ o zahtjevu za

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
		za pozive, poruke, odgovore, provjere ili kontakt.	trajnom dostupnošću, a ne o neutralnoj dostupnosti, što ga smješta u obrasce kontrole u partnerskom nasilju. Kao konceptualna osnova korišten je okvir prisilne kontrole. ^[2]
<i>Content removal</i>	uklanjanje sadržaja	Uklanjanje određenog sadržaja s uređaja, računala, internetske stranice, platforme ili druge digitalne usluge.	Odabrano „uklanjanje sadržaja” prati hrvatsku terminologiju digitalnih platformi za prijavljivanje i uklanjanje sadržaja. U ovom rječniku izraz je zadržan kao operativni naziv zaštitne radnje na digitalnim uslugama. Terminološka osnova: Akt o digitalnim uslugama. ^[19]
<i>Control</i>	kontrola	Ponašanje kojim se nastoji upravljati odlukama, postupcima, odnosima, kretanjem, komunikacijom ili resursima druge osobe.	Odabrano „kontrola” koristi se kao nadređeni stručni naziv za ograničavanje tuđe autonomije i upravljanje ponašanjem druge osobe. U kontekstu rodno utemeljenog nasilja pojam je povezan s kontrolirajućim obrascima i prisilnom kontrolom. ^[2]
<i>Covert access</i>	prikriveni pristup	Pristup uređaju, računu, podacima ili komunikaciji bez znanja osobe kojoj pripadaju.	Odabrano „prikriveni pristup” ističe da se pristup uređaju, računu ili podacima ostvaruje potajno, bez znanja osobe. Time se ovaj pojam razlikuje od otvorenog ili dopuštenog pristupa. Tehnička osnova je terminologija Nacionalnog CERT-a, a kontekst nasilja EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama. ^[47, 5]
<i>Covert recording</i>	prikriveno snimanje	Snimanje slike, zvuka, razgovora ili aktivnosti bez znanja osobe koja se snima.	Odabrano „prikriveno snimanje” opisno prenosi radnju ili sredstvo bez dodavanja obilježja koja izvornik ne sadrži. Uhođenje i nadzor pomoću uređaja prepoznati su kao oblici digitalne dimenzije nasilja i kontrole nad ženama; izvor služi kao konceptualna osnova za izbor prijevoda. ^[5]
<i>Creepshot voyeurism</i>	voajerističko snimanje bez pristanka (creepshots)	Tajno ili neovlašteno fotografiranje ili snimanje osobe, obično u seksualiziranom ili voajerističkom kontekstu, bez njezina pristanka.	Odabrano „voajerističko snimanje bez pristanka (creepshots)” zadržava ključne elemente: snimanje bez pristanka i voajeristički/seksualizirani kontekst, uz zadržavanje međunarodnog naziva gdje je potreban za prepoznatljivost pojma. Terminološka osnova su hrvatski stručni radovi o zlostavljanju temeljenom na slikama te službeni EU okvir dijeljenja intimnog ili manipuliranog materijala bez pristanka. ^[35, 15]
<i>Cyber harassment</i>	uznemiravanje na internetu (cyber harassment)	Uznemiravanje provedeno putem digitalnih ili mrežnih komunikacijskih tehnologija, primjerice porukama, platformama, društvenim mrežama ili drugim elektroničkim kanalima.	U službenim i stručnim hrvatskim izvorima pojavljuju se „uznemiravanje na internetu”, „internetsko uznemiravanje” i širi izraz „digitalno uznemiravanje”. Odabran je oblik „uznemiravanje na internetu” jer ga koristi novija EU regulativa i hrvatski provedbeni propisi, dok „digitalno” može obuhvatiti i tehnologije koje nisu nužno povezane s internetom. ^[28]
<i>Cyberflashing</i>	nezatraženo slanje seksualno eksplicitnih materijala (cyberflashing)	Nezatraženo slanje ili prikazivanje seksualno eksplicitnih slika, videozapisa ili sličnog materijala drugoj osobi putem digitalne komunikacije ili tehnologije.	U novijoj službenoj EU terminologiji koristi se „nezatraženo slanje seksualno eksplicitnog materijala”, dok se u stručnim i medijskim tekstovima pojavljuju i „neželjeno slanje seksualnih slika” te neprevedeni „cyberflashing”. Odabran je službeni opisni izraz uz zadržavanje engleskog naziva u zagradi. ^[16]
<i>Cyberstalking</i>	uhođenje na internetu (cyberstalking)	Ponavljano i neželjeno uhođenje, praćenje, nadzor ili kontaktiranje osobe uporabom digitalnih tehnologija.	U službenim hrvatskim izvorima pojavljuju se „uhođenje na internetu” i „internetsko uhođenje”; EIGE koristi „internetsko uhođenje”, dok novija EU regulativa i hrvatski provedbeni propisi koriste „uhođenje na internetu”. U

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
			stručnoj praksi pojavljuje se i „digitalno uhođenje”, koji je nešto širi. Odabran je „uhođenje na internetu” radi usklađenosti s novijom službenom EU terminologijom. U opisu projekta DeStalk Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova među primjerima tehnološki potpomognutog rodno utemeljenog nasilja navodi „digitalno uhođenje”. Taj se izraz može navesti kao potvrđena hrvatska institucionalna alternativa, dok je u ovom rječniku zadržano „uhođenje na internetu” radi usklađenosti sa službenom terminologijom EU-a za cyberstalking. ^[28, 56]
<i>Cybersurveillance and digital tracking</i>	digitalni nadzor i praćenje	Nadziranje osobe i praćenje njezina kretanja, aktivnosti ili podataka pomoću interneta, uređaja, aplikacija ili drugih digitalnih tehnologija.	Odabrano „digitalni nadzor i praćenje” obuhvaća i nadzor digitalne aktivnosti i praćenje lokacije ili ponašanja. „Mrežni nadzor” bio bi uži i tehnički usmjereniji, dok „digitalni” bolje obuhvaća internet, uređaje, aplikacije i lokacijske tehnologije. Konceptualna osnova: EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama i djevojkama. ^[5]
<i>Cyberviolence</i>	nasilje na internetu	Nasilje počinjeno, omogućeno, olakšano ili pojačano uporabom digitalnih, mrežnih ili komunikacijskih tehnologija.	U hrvatskim izvorima pojavljuju se „nasilje na internetu”, „internetsko nasilje”, „kibernetičko nasilje/kibernasilje” i širi „digitalno nasilje”. Odabran je „nasilje na internetu” jer je potvrđen u novijim službenim EU i hrvatskim dokumentima i jasno ga razlikuje od šireg pojma „digitalno nasilje”, koji može obuhvatiti i uporabu digitalnih tehnologija izvan internetske komunikacije. ^[28]
D			
<i>Damaging, confiscating or making devices unusable</i>	oštećivanje, oduzimanje ili onesposobljavanje uređaja	Oštećivanje, oduzimanje ili namjerno onesposobljavanje tuđih uređaja kako bi se ograničila njihova uporaba ili pristup komunikaciji i informacijama.	Odabrano „oštećivanje, oduzimanje ili onesposobljavanje uređaja” je opisni prijevod koji zadržava tri zasebne radnje iz izvornika: oštećivanje, oduzimanje i onesposobljavanje uređaja. Radnja se smješta u obrasce tehnologijom posredovane kontrole i ograničavanja pristupa. ^[5]
<i>Deceptive contact</i>	obmanjujući kontakt	Uspostavljanje kontakta uporabom lažnih ili obmanjujućih informacija, prikrivanjem identiteta ili stvarne namjere kako bi se drugu osobu dovelo u zabludu.	Odabrano „obmanjujući kontakt” zadržava obilježje obmane bez sužavanja na lažni profil, krađu identiteta ili spoofing, koji su zasebni pojmovi u rječniku. Konceptualna osnova su digitalno uznemiravanje i lažno predstavljanje u okviru nasilja na internetu. ^[15]
<i>Deepfake generation</i>	izrada uvjerljivo krivotvorenog sadržaja (deepfake)	Izrada lažnih ili manipuliranih fotografija, videozapisa ili zvučnih snimki pomoću umjetne inteligencije tako da izgledaju ili zvuče kao stvarna osoba	U hrvatskim izvorima pojavljuju se „deepfake”, „deepfake sadržaj”, „uvjerljivo krivotvoreni sadržaj/materijal” i opisno „slike lažnog sadržaja”. Direktiva (EU) 2024/1385 koristi opis „uvjerljivo krivotvoreni materijal (deepfake)”. Odabran je „izrada uvjerljivo krivotvorenog sadržaja (deepfake)” jer zadržava službeni opis pojma, ali ga prilagođava radnji generation. ^[16]
<i>Deepfake or synthetic impersonation</i>	lažno predstavljanje pomoću deepfake ili drugog sintetičkog sadržaja	Lažno predstavljanje druge osobe uporabom umjetno stvorene ili manipulirane slike, videozapisa, glasa ili drugog sintetičkog sadržaja.	Odabrano „lažno predstavljanje pomoću deepfake ili drugog sintetičkog sadržaja” povezuje službeni EU terminologiju za uvjerljivo krivotvoreni sadržaj (deepfake) s pojmom lažnog predstavljanja. Prijevod sastavljen od potvrđenih sastavnica i jasno označava svrhu sintetičkog sadržaja. ^[27]

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Denial</i>	poricanje	Odbijanje priznavanja da se određeno ponašanje ili događaj dogodio ili da osoba za njega snosi odgovornost.	Odabrano „poricanje” odgovara stručnom jeziku obrazaca odgovornosti, opravdavanja i nenasilnog ponašanja u psihosocijalnom radu s počiniteljima nasilja. Prijevod odabran prema funkciji pojma u tretmanskom kontekstu. ^[49]
<i>Dependency</i>	ovisnost	Stanje u kojem je osoba u značajnoj mjeri ovisna o drugoj osobi, odnosu, resursu ili tehnologiji za funkcioniranje, pristup ili zadovoljavanje potreba.	Odabrano „ovisnost” koristi opći stručni izraz za stanje ovisnosti o drugoj osobi, resursu ili tehnologiji. U kontekstu rodno utemeljenog nasilja kontrola pristupa resursima može povećavati ovisnost žrtve; izvor je konceptualna osnova, a ne potvrda zasebne natuknice. ^[62]
<i>Device intrusion</i>	neovlašteni upad u uređaj	Neovlašten ulazak u uređaj ili pristup njegovim podacima, funkcijama ili komunikaciji.	Odabrano „neovlašteni upad u uređaj” jasno označava ulazak u uređaj bez dopuštenja osobe. Pojam „upad” naglašava narušavanje sigurnosti uređaja, a ne samo uobičajeni pristup. Tehnička osnova je terminologija Nacionalnog CERT-a, a kontekst nasilja EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama. ^[47, 5]
<i>Device-based surveillance and intrusion</i>	nadzor i neovlašteni pristup putem uređaja	Nadzor i neovlašteni pristup koji se provode korištenjem uređaja, njegovih funkcija, aplikacija ili podataka.	Odabrano „nadzor i neovlašteni pristup putem uređaja” obuhvaća dvije povezane radnje: praćenje osobe uporabom uređaja i pristup uređaju ili njegovu sadržaju bez dopuštenja. Tehnička osnova je terminologija Nacionalnog CERT-a, a kontekst nasilja EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama. ^[47, 5]
<i>Digital abuse</i>	digitalno zlostavljanje	Zlostavljanje koje se provodi putem digitalnih tehnologija ili u digitalnom okruženju.	Odabrano „digitalno zlostavljanje” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. ^[5, 2]
<i>Digital autonomy</i>	digitalna autonomija	Sposobnost i pravo osobe da samostalno odlučuje o uporabi svojih uređaja, računa, podataka, komunikacije i prisutnosti u digitalnom prostoru.	Odabrano „digitalna autonomija” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulskoj konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. ^[62, 15]
<i>Digital boundaries</i>	digitalne granice	Granice koje osoba postavlja u vezi s digitalnim kontaktom, dostupnošću, privatnošću, dijeljenjem sadržaja, pristupom uređajima i računima.	Odabrano „digitalne granice” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulskoj konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. ^[62, 15]
<i>Digital coercive control</i>	digitalna prisilna kontrola	Obrazac prisilne kontrole koji se provodi ili pojačava digitalnim tehnologijama, primjerice praćenjem, nadzorom, ograničavanjem pristupa ili stalnim kontaktiranjem.	Odabrano „digitalna prisilna kontrola” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. ^[5, 2]
<i>Digital dimension of violence against women and girls</i>	digitalna dimenzija nasilja nad ženama i djevojkama	Digitalni aspekt nasilja nad ženama i djevojkama, odnosno načini na koje se postojeći ili novi oblici nasilja ostvaruju ili pojačavaju tehnologijom.	Odabrano „digitalna dimenzija nasilja nad ženama i djevojkama” izravno slijedi naziv koncepta digitalne dimenzije nasilja nad ženama i djevojkama koji se koristi u europskom stručnom okviru. Dodatak „i djevojkama” zadržan je jer izvornik izrijeком obuhvaća women and girls. ^[5]

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Digital financial control</i>	digitalna financijska kontrola	Korištenje digitalnih financijskih alata, računa, aplikacija ili pristupa podacima radi nadziranja, ograničavanja ili kontroliranja financija druge osobe.	Odabrano „digitalna financijska kontrola” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. [5, 2]
<i>Digital forensics</i>	digitalna forenzika	Stručno prikupljanje, očuvanje i analiza podataka s digitalnih uređaja i sustava radi utvrđivanja činjenica ili osiguranja digitalnih dokaza.	U hrvatskoj stručnoj i policijskoj uporabi pojavljuju se „digitalna forenzika” i „računalna forenzika”. „Računalna forenzika” tradicionalno je uža i usmjerena na računala, dok „digitalna forenzika” obuhvaća i mobilne uređaje, mrežne i druge digitalne izvore. Odabran je širi termin „digitalna forenzika”, koji koristi i Ministarstvo unutarnjih poslova. [38]
<i>Digital intrusion</i>	neovlašteni digitalni upad	Neovlašteno ulaženje u digitalni prostor osobe, poput računa, uređaja, podataka ili komunikacije.	Odabrano „neovlašteni digitalni upad” zadržava šire značenje izvornika: upad se može odnositi na uređaj, račun, podatke ili digitalnu komunikaciju. Dodatak „neovlašteni” jasno označava izostanak dopuštenja. Tehnička osnova je terminologija Nacionalnog CERT-a, a kontekst nasilja EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama. [47, 5]
<i>Digital monitoring</i>	digitalno praćenje	Praćenje nečijih aktivnosti, komunikacije, lokacije ili podataka uporabom digitalnih tehnologija.	Odabrano „digitalno praćenje” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. [5, 2]
<i>Digital safety</i>	digitalna sigurnost	Zaštita osobe, njezinih uređaja, računa, podataka i komunikacije od digitalnog nadzora, pristupa, uznemiravanja ili drugih tehnoloških rizika.	Odabrano „digitalna sigurnost” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulskoj konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. [62, 15]
<i>Digital tracking</i>	digitalno praćenje lokacije/aktivnosti	Praćenje lokacije, kretanja, aktivnosti ili drugih podataka o osobi pomoću digitalnih uređaja, aplikacija ili usluga.	Odabrano „digitalno praćenje lokacije/aktivnosti” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. [5, 2]
<i>Digital violence</i>	digitalno nasilje	Nasilje koje se događa putem digitalnih tehnologija ili je tim tehnologijama omogućeno, olakšano ili pojačano.	U hrvatskim izvorima pojavljuju se izrazi „digitalno nasilje”, „nasilje na internetu” / „online nasilje” te „tehnologijom potpomognuto nasilje”, ali nisu potpuno istovjetni. „Nasilje na internetu” upućuje prvenstveno na ponašanja u internetskom ili mrežnom okruženju. „Tehnologijom potpomognuto nasilje” naglašava tehnologiju kao sredstvo kojim se nasilje omogućuje, olakšava ili pojačava. „Digitalno nasilje” u ovoj je natuknici odabrano kao naziv koji obuhvaća nasilje povezano s digitalnim tehnologijama, uključujući i uporabu uređaja, aplikacija i drugih digitalnih alata izvan isključivo internetskog okruženja. Ured za ravnopravnost spolova RH koristi izraz „digitalno nasilje nad ženama”. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova koristi izraz „digitalno nasilje”, uključujući u kontekstu nasilja nad ženama, dok u drugim objavama koristi „rodno uvjetovano kibernetičko nasilje”; to pokazuje da se u hrvatskoj institucionalnoj praksi pojavljuju različiti krovni nazivi ovisno o kontekstu. [60, 57, 55]

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Discriminatory harassment</i>	diskriminatorno uznemiravanje	Uznemiravanje povezano s nekom osobnom značajkom ili pripadnošću, poput spola, roda, rase, etničke pripadnosti, vjere, invaliditeta ili seksualne orijentacije.	Izvor: ^[34]
<i>Distress</i>	uznemirenost	Stanje izražene emocionalne ili psihološke uznemirenosti, nelagode ili patnje.	Izraz „uznemirenost” koristi se u hrvatskom Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji za psihičku posljedicu nasilja. Odabrani prijevod odgovara toj pravnoj uporabi, uz napomenu da engleski distress u psihološkom kontekstu može obuhvaćati širi raspon emocionalne patnje. ^[53]
<i>Domestic violence</i>	nasilje u obitelji	Nasilje među članovima obitelji ili kućanstva, uključujući fizičko, psihičko, seksualno, ekonomsko i druge oblike nasilja.	Odabrani termin „nasilje u obitelji” potvrđen je u hrvatskoj institucionalnoj i EU terminologiji. ^[11]
<i>Downblousing</i>	neovlašteno snimanje dekoltea (downblousing)	Neovlašteno fotografiranje ili snimanje područja dekoltea ili grudi osobe, najčešće iz kuta odozgo, bez njezina pristanka.	Odabrano „neovlašteno snimanje dekoltea (downblousing)” zadržava ključne elemente: snimanje bez pristanka i voajeristički/seksualizirani kontekst, uz zadržavanje međunarodnog naziva gdje je potreban za prepoznatljivost pojma. Terminološka osnova su hrvatski stručni radovi o zlostavljanju temeljenom na slikama te službeni EU okvir dijeljenja intimnog ili manipuliranog materijala bez pristanka. ^[35, 15]
<i>Doxxing for harassment</i>	objavljivanje privatnih informacija radi uznemiravanja (doxxing)	Objavljivanje ili širenje tuđih osobnih ili identifikacijskih podataka bez pristanka s ciljem ili učinkom uznemiravanja, zastrašivanja ili izlaganja riziku.	U službenim hrvatskim dokumentima pojavljuju se „doksiranje”, engleski oblik „doxing/doxxing” te opisne formulacije „objavljivanje privatnih informacija (doxxing)” i „objavljivanje privatnih podataka”. Za ovu natuknicu odabrano je „objavljivanje privatnih informacija radi uznemiravanja (doxxing)” jer jasno prenosi radnju i svrhu, a zadržava međunarodno prepoznatljiv naziv. ^[60]
E			
<i>Escalation</i>	eskalacija	Povećavanje učestalosti, intenziteta, ozbiljnosti ili opasnosti nasilnog ili zlostavljajućeg ponašanja.	Odabrano „eskalacija” pripada stručnom jeziku procjene rizika u radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
<i>Escalation risk</i>	rizik od eskalacije	Vjerojatnost da će se nasilje ili zlostavljanje povećati po učestalosti, intenzitetu, ozbiljnosti ili opasnosti.	Odabrano „rizik od eskalacije” pripada stručnom jeziku procjene rizika u radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
<i>Evidence preservation</i>	očuvanje dokaza	Postupci kojima se dokazi čuvaju u izvornom, dostupnom i vjerodostojnom obliku za moguću kasniju uporabu.	Odabrano „očuvanje dokaza” označava očuvanje dostupnih dokaza radi kasnijeg prijavljivanja ili postupka. U pravnom okviru zaštite žrtava naglašava se potreba prikupljanja i očuvanja relevantnih dokaza; izraz je odabran kao sažet stručni naziv te radnje. ^[17, 15]
F			

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Face-swapping and body-mapping tools</i>	alati za zamjenu lica i digitalno umetanje tijela	Alati koji digitalno zamjenjuju lice osobe ili preslikavaju njezino lice, tijelo ili pokrete na drugi slikovni ili videosadržaj.	Odabrano „alati za zamjenu lica i digitalno umetanje tijela” oslanja se na službenu terminologiju Akta o umjetnoj inteligenciji za UI-generirani i manipulirani sadržaj te <i>deepfake</i> , uz opisnu dopunu za konkretnu tehniku. ^[27]
<i>Facial-recognition-based identification</i>	identifikacija temeljena na prepoznavanju lica	Utvrđivanje ili pokušaj utvrđivanja identiteta osobe usporedbom njezinih obilježja lica s digitalnim podacima ili bazama.	Odabrano „identifikacija temeljena na prepoznavanju lica” oslanja se na službenu terminologiju Akta o umjetnoj inteligenciji za biometrijsku identifikaciju i automatizirano prepoznavanje obilježja, uključujući lice. Formulacija izriekom navodi prepoznavanje lica jer je ono sastavnica izvornog termina. ^[27]
<i>Fake profiles</i>	lažni profili	Korisnički profili koji sadrže lažne podatke, predstavljaju izmišljenu osobu ili se lažno predstavljaju kao stvarna osoba.	Odabrano „lažni profili” opisno razlikuje lažne račune od dodatnih ili često mijenjanih računa koji se mogu koristiti za nastavak kontakta nakon blokiranja. Konceptualna osnova su obrasci ponavljanog uznemiravanja i uhođenja u digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama. ^[5]
<i>Fake, secondary or rotating accounts</i>	lažni, dodatni ili često mijenjani računi	Lažni, dodatni ili često mijenjani korisnički računi koji se koriste za kontakt, praćenje, prikrivanje identiteta ili zaobilazanje blokada.	Odabrano „lažni, dodatni ili često mijenjani računi” opisno razlikuje lažne račune od dodatnih ili često mijenjanih računa koji se mogu koristiti za nastavak kontakta nakon blokiranja. Konceptualna osnova su obrasci ponavljanog uznemiravanja i uhođenja u digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama. ^[5]
G			
<i>Gender-based cyberviolence</i>	rodno utemeljeno nasilje na internetu	Nasilje na internetu usmjereno prema osobi zbog njezina roda ili nasilje koje nerazmjerno pogađa osobe određenog roda.	U EU dokumentima pojavljuju se „rodno uvjetovano nasilje na internetu” i „rodno uvjetovano kibernasilje”, dok se u hrvatskoj terminologiji Istanbulske konvencije za gender-based koristi „rodno utemeljeno”. Odabran je „rodno utemeljeno nasilje na internetu” radi dosljednosti dvama već usvojenim terminima u ovom rječniku: gender-based = „rodno utemeljeno”, cyberviolence = „nasilje na internetu”. Primjer službene uporabe izraza „nasilje na internetu”: Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova u projektu bE-SAFE koristi i izraz „rodno uvjetovano kibernetičko nasilje”. Taj se oblik navodi kao potvrđena institucionalna alternativa; nije preuzet kao lektorirani prijevod jer je u ovom rječniku „gender-based” dosljedno prevedeno kao „rodno utemeljeno”, a „cyberviolence” kao „nasilje na internetu”. ^[28, 59]
<i>Gender-based violence</i>	rodno utemeljeno nasilje	Nasilje usmjereno prema osobi zbog njezina spola ili roda odnosno nasilje koje nesrazmjerno pogađa osobe određenog spola ili roda.	U hrvatskoj se službenoj terminologiji paralelno koriste „rodno utemeljeno nasilje” i „rodno uvjetovano nasilje”. Hrvatski tekst Istanbulske konvencije i dokumenti koji se na nju izravno oslanjaju koriste „rodno utemeljeno”, dok institucije EU-a i EIGE češće koriste „rodno uvjetovano”. Odabran je „rodno utemeljeno nasilje” radi usklađenosti s terminologijom Istanbulske konvencije. Primjer usporedne uporabe obaju oblika u istom EU dokumentu: ^[25]
<i>Gendertrolling</i>	rodno utemeljeno trolanje (namjerno provociranje, vrijeđanje, omalovažavanje,	Namjerno provociranje, vrijeđanje, omalovažavanje, ismijavanje ili uznemiravanje osobe na internetu zbog njezina roda, rodnog identiteta ili na seksističkoj osnovi,	Odabrano „rodno utemeljeno trolanje (namjerno provociranje, vrijeđanje, omalovažavanje, ismijavanje ili uznemiravanje osobe na internetu zbog njezina roda ili rodnog identiteta)” zadržava sastavnicu „trolanje” i izriekom označava

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
	ismijavanje ili uznemiravanje osobe na internetu zbog njezina roda ili rodnog identiteta)	često ponavljano ili koordinirano.	rodnu osnovu ponašanja, čime se razlikuje od općeg internetskog provociranja. Konceptualna osnova su EIGE-ovi materijali o rodno utemeljenom nasilju na internetu i mizoginom uznemiravanju. ^[5]
H			
<i>Harassing phone calls</i>	uznemirujući telefonski pozivi	Neželjeni, ponavljani, prijeteći, uvredljivi ili drugi telefonski pozivi kojima se osobu uznemirava.	Odabrano „uznemirujući telefonski pozivi” koristi jasan hrvatski izraz za uznemirujuće pozive i precizira komunikacijski kanal. U kontekstu nasilja nad ženama ponavljani pozivi mogu biti dio uznemiravanja ili uhođenja, pa je kao konceptualna osnova korišten EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja. ^[5]
<i>Harassment</i>	uznemiravanje	Neželjeno ponašanje koje osobu uznemirava, zastrašuje, ponižava, vrijeđa ili stvara neprijateljsko ili neugodno okruženje.	Odabrani termin „uznemiravanje” potvrđen je u službenoj hrvatskoj terminologiji EIGE-a i EU dokumenata. ^[13]
<i>Harm</i>	šteta	Negativna posljedica ponašanja ili događaja za fizičku, psihološku, seksualnu, socijalnu, ekonomsku, reputacijsku ili drugu dobrobit osobe.	Odabrano „šteta” odgovara službenoj pravnoj uporabi u Istanbulskoj konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385, koje govore o tjelesnoj, seksualnoj, psihičkoj/psihološkoj ili ekonomskoj šteti. ^[62, 15]
<i>Harmful content</i>	štetan sadržaj	Digitalni ili drugi sadržaj koji može nanijeti štetu osobi, skupini ili zajednici.	Odabrano „štetan sadržaj” odgovara hrvatskoj uporabi izraza „štetan sadržaj” u kontekstu digitalnih usluga i razlikuje se od užeg pravnog pojma „nezakonit sadržaj”. Ta je razlika važna i u ovom rječniku. ^[19]
<i>Hate speech</i>	govor mržnje	Izražavanje koje širi, potiče, promiče ili opravdava mržnju, diskriminaciju ili nasilje prema osobi ili skupini na temelju određene osobne značajke ili pripadnosti.	Izraz „govor mržnje” koristi se u hrvatskim policijskim i pravnim/ljudskopravaškim materijalima za <i>hate speech</i> . Odabran je isti oblik jer odgovara potvrđenoj institucionalnoj uporabi. ^[54, 41]
<i>Hidden cameras</i>	skrivena kamere	Kamere postavljene ili korištene tako da osoba ne zna da je promatrana ili snimana.	Odabrano „skrivena kamere” opisno prenosi radnju ili sredstvo bez dodavanja obilježja koja izvornik ne sadrži. Uhođenje i nadzor pomoću uređaja prepoznati su kao oblici digitalne dimenzije nasilja i kontrole nad ženama; izvor služi kao konceptualna osnova za izbor prijevoda. ^[5]
<i>Hidden tracking device</i>	skriveni uređaj za praćenje	Uređaj za praćenje lokacije ili kretanja koji je postavljen ili korišten bez znanja osobe koju se prati.	Odabrano „skriveni uređaj za praćenje” opisno prenosi radnju ili sredstvo bez dodavanja obilježja koja izvornik ne sadrži. Uhođenje i nadzor pomoću uređaja prepoznati su kao oblici digitalne dimenzije nasilja i kontrole nad ženama; izvor služi kao konceptualna osnova za izbor prijevoda. ^[5]
<i>High-risk pattern</i>	obrazac ponašanja visokog rizika	Skup ili obrazac ponašanja i okolnosti koji upućuje na povećanu vjerojatnost ozbiljne štete, eskalacije ili daljnjeg nasilja.	Odabrano „obrazac ponašanja visokog rizika” pripada stručnom jeziku procjene rizika u radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
I			

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Identity abuse</i>	zloupotreba identiteta	Zloupotreba nečijeg identiteta, identifikacijskih podataka ili digitalnog predstavljanja radi kontrole, štete, prijevare, uznemiravanja ili lažnog predstavljanja.	Odabrano „zloupotreba identiteta” zadržava krovni pojam „zloupotreba” i jasno navodi predmet zloupotrebe, čime se razlikuje od užih pojmova poput krađe identiteta ili zloupotrebe osobnih podataka. Konceptualna osnova: digitalna dimenzija nasilja i zaštita osobnih podataka. [5, 24]
<i>Identity theft</i>	krađa identiteta	Neovlašteno pribavljanje i korištenje tuđih identifikacijskih podataka radi predstavljanja kao ta osoba, prijevare ili druge zloupotrebe.	„Krađa identiteta” koristi se u hrvatskim pravnim i institucionalnim izvorima za neovlaštenu uporabu tuđih identifikacijskih podataka. AZOP taj izraz koristi i pri objašnjenju zloupotrebe osobnih podataka, a pojavljuje se i u hrvatskim tekstovima prava EU-a. Odabran je isti izraz jer izravno odgovara potvrđenoj pravnoj i institucionalnoj uporabi. [1, 21]
<i>Identity-based intrusion</i>	neovlašteni upad korištenjem tuđeg identiteta	Neovlašteni pristup ili zadiranje u račune, podatke ili digitalni prostor koristeći tuđi identitet ili identifikacijske podatke.	Odabrano „neovlašteni upad korištenjem tuđeg identiteta” pojašnjava da se za pristup računu, uređaju ili usluzi zloupotrebljava identitet druge osobe. Time se pojam razlikuje od opće krađe identiteta, koja ne mora uključivati upad. Tehnička osnova je terminologija Nacionalnog CERT-a, a kontekst nasilja EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama. [47, 5]
<i>Illegal content</i>	nezakonit sadržaj	Sadržaj čija je izrada, posjedovanje, objava, distribucija ili drugi oblik postupanja zabranjen važećim propisima.	Odabrani termin „nezakonit sadržaj” koristi se u službenom hrvatskom tekstu Akta o digitalnim uslugama (Uredba (EU) 2022/2065). Centar za sigurniji internet koristi izraz „ilegalni sadržaj” (npr. Hotline – prijava ilegalnog sadržaja). U rječniku je zadržano „nezakonit sadržaj” jer odgovara službenoj hrvatskoj terminologiji Akta o digitalnim uslugama; „ilegalni sadržaj” navodi se kao potvrđena institucionalna alternativa u području sigurnosti djece na internetu. [26, 3]
<i>Image-based abuse</i>	zlostavljanje temeljeno na slikama i snimkama	Zlostavljanje koje uključuje stvaranje, snimanje, izmjenu, dijeljenje ili prijetnju dijeljenjem slika ili snimki osobe bez njezina pristanka, osobito kada je riječ o intimnom ili seksualiziranom sadržaju.	U hrvatskoj stručnoj pravnoj literaturi <i>image-based abuse</i> pojavljuje se kao „zlostavljanje temeljeno na slikama”. U ovom je rječniku odabran oblik „zlostavljanje temeljeno na slikama i snimkama” kako bi se jasnije obuhvatili i statični i videosadržaji, koje engleski pojam <i>image</i> u ovom kontekstu može uključivati. U službenim i institucionalnim izvorima pojavljuju se i užii izrazi poput „dijeljenje (intimnih) materijala bez pristanka”, „seksualno zlostavljanje (korištenjem slika)” i „dijeljenje intimnih slika bez pristanka”, dok hrvatsko kazneno zakonodavstvo koristi naziv „zloupotreba snimke spolno eksplicitnog sadržaja” za specifično kazneno djelo. U uporabi je i izraz „osvetnička pornografija”, ali on ne obuhvaća sve oblike ovog fenomena i može pogrešno sugerirati motiv osвете. Odabrani izraz zadržava širinu izvornog pojma, a istodobno je jasniji hrvatskom korisniku od kraćeg oblika „zlostavljanje temeljeno na slikama”. [35]
<i>Immediate safety</i>	neposredna sigurnost	Trenutačna razina sigurnosti osobe i mjere potrebne za zaštitu od neposredne ili vrlo bliske opasnosti.	Odabrano „neposredna sigurnost” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulskoj konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. [62, 15]
<i>Impersonation</i>	lažno predstavljanje	Lažno predstavljanje kao druga stvarna osoba, primjerice	Izraz „lažno predstavljanje” koristi Nacionalni CERT i AZOP za situacije u kojima

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
		uporabom njezina imena, profila, fotografija, podataka ili komunikacijskog identiteta.	se netko predstavlja kao druga osoba ili institucija. Odabrani prijevod odgovara toj institucionalnoj uporabi. ^[45, 1]
<i>Indirect digital monitoring</i>	neizravno digitalno praćenje	Digitalno praćenje osobe koje se ne provodi izravnim pristupom njoj, nego posredstvom drugih osoba, računa, uređaja ili izvora podataka.	Odabrano „neizravno digitalno praćenje” zadržava razliku između praćenja aktivnosti/lokacije i šireg nadzora. U dokumentima o digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama oba se koncepta pojavljuju kao sastavnice uhođenja i kontrole; hrvatski izraz oblikovan je tako da sačuva tu razliku. ^[5]
<i>Indirect tracking via children</i>	neizravno praćenje putem djece	Praćenje lokacije, aktivnosti ili informacija o osobi posredstvom njezine djece ili podataka i uređaja povezanih s djecom.	Odabrano „neizravno praćenje putem djece” izravno opisuje posredno praćenje osobe korištenjem djece ili drugih osoba i razlikuje ga od tehničkog praćenja uređaja ili lokacije. Konceptualna osnova su obrasci uhođenja, nadzora i kontrole u digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama i djevojkama. ^[5]
<i>Information abuse</i>	zloupotreba informacija	Zloupotreba informacija o osobi radi kontrole, zastrašivanja, ucjene, ponižavanja, ugrožavanja privatnosti ili druge štete.	Odabrano „zloupotreba informacija” zadržava krovni pojam „zloupotreba” i jasno navodi predmet zloupotrebe, čime se razlikuje od užih pojmova poput krađe identiteta ili zloupotrebe osobnih podataka. Konceptualna osnova: digitalna dimenzija nasilja i zaštita osobnih podataka. ^[5, 24]
<i>Intimate material</i>	intimni sadržaj	Fotografije, videozapisi, zvučni zapisi, poruke ili drugi sadržaji seksualne ili izrazito privatne prirode.	Odabrano „intimni sadržaj” obuhvaća slike, videozapise i druge intimne materijale bez sužavanja na jedan format. Direktiva (EU) 2024/1385 koristi izraz „intimni ili manipulirani materijal”, pa je „intimni sadržaj” odabran kao širi rječnički naziv za samu kategoriju sadržaja. ^[15]
<i>Intimate partner violence</i>	nasilje u partnerskim odnosima	Nasilje sadašnjeg ili bivšeg intimnog partnera, uključujući fizičke, seksualne, psihološke, ekonomske i kontrolirajuće oblike ponašanja.	U hrvatskim stručnim i institucionalnim izvorima pojavljuju se „nasilje u partnerskim odnosima”, „partnersko nasilje”, „nasilje intimnog partnera” i opisno „nasilje koje je počinio intimni partner”. EIGE koristi termin „nasilje intimnog partnera”, dok se „nasilje u partnerskim odnosima” pojavljuje u hrvatskim stručnim i obrazovnim tekstovima. U ovom je rječniku odabran potonji oblik jer označava nasilje kao obrazac unutar partnerskog odnosa, a ne samo odnos počinitelja prema žrtvi. ^[9, 37]
<i>Intimidation</i>	zastrašivanje	Ponašanje kojim se kod osobe namjerno izazivaju strah, osjećaj prijetnje ili nesigurnosti kako bi se na nju utjecalo ili je kontroliralo.	Izraz „zastrašivanje” koristi se u hrvatskim propisima o zaštiti od nasilja, uključujući pravo žrtve na zaštitu od zastrašivanja i odmazde. Odabrani prijevod odgovara toj pravnoj uporabi. ^[53]
<i>Isolation</i>	izolacija	Ponašanje kojim se osobu odvaja ili udaljava od obitelji, prijatelja, podrške, informacija, aktivnosti ili drugih izvora samostalnosti.	U hrvatskim propisima i službenim tekstovima o nasilju koristi se izraz „izolacija”, uključujući formulacije o protupravnoj izolaciji i ograničavanju komunikacije s trećim osobama. Odabrani prijevod odgovara toj uporabi. ^[51]
<i>IT safety planning</i>	planiranje digitalne sigurnosti	Planiranje konkretnih koraka za sigurniju uporabu uređaja, računa, mreža i digitalne komunikacije u situaciji mogućeg tehnološkog nadzora ili zlostavljanja.	Odabrano „planiranje digitalne sigurnosti” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulskej konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. ^[62, 15]
L			

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Limiting access to technology</i>	ograničavanje pristupa tehnologiji	Ograničavanje ili onemogućavanje osobi pristupa uređajima, internetu, računima, aplikacijama ili drugim tehnološkim resursima.	Odabrano „ograničavanje pristupa tehnologiji” izravno opisuje ograničavajuću radnju i njezin predmet. Koncept je uključen u obrasce kontrole, izolacije i ograničavanja autonomije koji se prepoznaju u radu sa žrtvama rodno utemeljenog nasilja. ^[62, 2]
<i>Limiting autonomy</i>	ograničavanje autonomije	Ograničavanje sposobnosti i mogućnosti osobe da samostalno odlučuje, djeluje i upravlja vlastitim životom.	Odabrano „ograničavanje autonomije” izravno opisuje ograničavajuću radnju i njezin predmet. Koncept je uključen u obrasce kontrole, izolacije i ograničavanja autonomije koji se prepoznaju u radu sa žrtvama rodno utemeljenog nasilja. ^[62, 2]
<i>Limiting device functionalities</i>	ograničavanje funkcionalnosti uređaja	Namjerno ograničavanje, blokiranje ili onemogućavanje pojedinih funkcija uređaja koje bi osobi inače bile dostupne.	Odabrano „ograničavanje funkcionalnosti uređaja” izravno opisuje ograničavajuću radnju i njezin predmet. Koncept je uključen u obrasce kontrole, izolacije i ograničavanja autonomije koji se prepoznaju u radu sa žrtvama rodno utemeljenog nasilja. ^[62, 2]
<i>Loss of control</i>	gubitak kontrole	Doživljaj ili stvarni gubitak mogućnosti osobe da upravlja vlastitim podacima, sadržajem, odlukama, komunikacijom ili okolnostima.	Odabrano „gubitak kontrole” opisuje posljedicu nasilja, a ne samu radnju počinitelja. Izbor je usklađen s pristupom Direktive (EU) 2024/1385, koja digitalno nasilje povezuje s psihološkom, reputacijskom i drugim oblicima štete te zaštitom privatnosti i dostojanstva žrtava. ^[15]
<i>Loss of privacy</i>	gubitak privatnosti	Gubitak mogućnosti da osoba kontrolira tko pristupa njezinim osobnim informacijama, komunikaciji, sadržaju, lokaciji ili privatnom životu.	Odabrano „gubitak privatnosti” opisuje posljedicu nasilja, a ne samu radnju počinitelja. Izbor je usklađen s pristupom Direktive (EU) 2024/1385, koja digitalno nasilje povezuje s psihološkom, reputacijskom i drugim oblicima štete te zaštitom privatnosti i dostojanstva žrtava. ^[15]
M			
<i>Manipulated content</i>	manipulirani sadržaj	Sadržaj koji je izmijenjen, montiran, preuređen ili drugačije obrađen tako da mijenja ili iskrivljuje izvorno značenje ili prikaz.	Odabrano „manipulirani sadržaj” sastavljeno je od potvrđene hrvatske terminologije za automatizirane/UI sustave, algoritme, podatke i manipulirani sadržaj. Kao terminološka osnova korišteni su Akt o umjetnoj inteligenciji i Akt o digitalnim uslugama. ^[27, 19]
<i>Manipulation</i>	manipulacija	Utjecanje na osobu prikrivenim, obmanjujućim ili emocionalno pritisnim postupcima radi usmjeravanja njezina ponašanja, odluka ili percepcije.	Odabrano „manipulacija” je opći stručni termin za postupke kojima se utječe na odluke, percepciju ili ponašanje druge osobe. U ovom rječniku koristi se kao nadređeni pojam, dok su specifične digitalne tehnike navedene zasebno. Konceptualna osnova: Istanbulska konvencija i okvir prisilne kontrole. ^[62, 2]
<i>Minimisation</i>	umanjivanje	Umanjivanje ozbiljnosti, učestalosti, štetnosti ili posljedica vlastitog nasilnog ili zlostavljajućeg ponašanja.	Odabrano „umanjivanje” odgovara stručnom jeziku obrazaca odgovornosti, opravdavanja i nenasilnog ponašanja u psihosocijalnom radu s počiniteljima nasilja. Prijevod odabran prema funkciji pojma u tretmanskome kontekstu. ^[49]
<i>Misogynistic abuse</i>	mizogino zlostavljanje	Zlostavljanje usmjereno prema ženama ili djevojčicama koje se temelji na mizoginim, odnosno ženomrzačkim i seksističkim stavovima.	Odabrano „mizogino zlostavljanje” zadržava mizoginu, prema ženama usmjerenu sastavnicu izvornika i razlikuje je od općeg zlostavljanja. Direktiva (EU) 2024/1385 izrijekom obrađuje seksističku i mizoginu mržnju na internetu, što je terminološka osnova za izbor. ^[15]

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Misuse of personal data</i>	zloupotreba osobnih podataka	Korištenje tuđih osobnih podataka bez odgovarajuće osnove ili pristanka radi kontrole, praćenja, prijevare, uznemiravanja ili druge štete.	Odabrano „zloupotreba osobnih podataka” izravno označava uporabu tuđih osobnih podataka na neovlašten ili štetan način te je dosljedno nazivima „zloupotreba identiteta” i „zloupotreba informacija” u ovom rječniku. U institucionalnoj uporabi AZOP-a pojavljuje se i oblik „zluporaba osobnih podataka”. ^[1]
<i>Monitored device</i>	nadzirani uređaj	Uređaj za koji postoji mogućnost ili sumnja da se njegove aktivnosti, podaci, lokacija ili komunikacija nadziru.	Odabrano „nadzirani uređaj” opisuje uređaj nad kojim se provodi praćenje ili nadzor. Odabran je radi dosljednosti s terminima „nadzor” i „praćenje” u kontekstu digitalnog uhođenja i kontrole. ^[5]
<i>Monitoring and surveillance</i>	praćenje i nadzor	Sustavno praćenje i promatranje osobe, njezinih aktivnosti, komunikacije, lokacije ili podataka.	Odabrano „praćenje i nadzor” zadržava razliku između praćenja aktivnosti/lokacije i šireg nadzora. U dokumentima o digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama oba se koncepta pojavljuju kao sastavnice uhođenja i kontrole; hrvatski izraz oblikovan je tako da sačuva tu razliku. ^[5]
<i>Monitoring and tracking</i>	praćenje aktivnosti i lokacije	Praćenje osobe, njezinih aktivnosti ili podataka te utvrđivanje ili bilježenje njezina kretanja ili lokacije.	Odabrano „praćenje aktivnosti i lokacije” zadržava razliku između praćenja aktivnosti/lokacije i šireg nadzora. U dokumentima o digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama oba se koncepta pojavljuju kao sastavnice uhođenja i kontrole; hrvatski izraz oblikovan je tako da sačuva tu razliku. ^[5]
<i>Monitoring dissemination</i>	praćenje širenja sadržaja	Praćenje načina, dosega i opsega u kojem se sadržaj dijeli, prosljeđuje, distribuirati ili na drugi način širi među drugim osobama ili putem digitalnih platformi.	U službenim EU tekstovima za sastavnicu dissemination pojavljuju se formulacije povezane sa „širenjem u javnosti”. Odabrani izraz „praćenje širenja sadržaja” opisuje kontinuirano praćenje načina i opsega širenja sadržaja. ^[26]
N			
<i>Non-abusive behaviours</i>	nenasilna ponašanja	Ponašanja koja ne uključuju zlostavljanje, prisilu, kontrolu, prijetnje, zastrašivanje ili druga kršenja granica i prava druge osobe.	Odabrano „nenasilna ponašanja” odgovara stručnom jeziku obrazaca odgovornosti, opravdavanja i nenasilnog ponašanja u psihosocijalnom radu s počiniteljima nasilja. Prijevod odabran prema funkciji pojma u tretmanskome kontekstu. ^[49]
<i>Non-consensual image capture and voyeuristic abuse (creepshots)</i>	neovlašteno snimanje i voajeristička zlouporaba (creepshots)	Neovlašteno ili prikriveno fotografiranje ili snimanje osobe u seksualiziranom ili voajerističkom kontekstu, bez njezina znanja ili pristanka, uključujući tzv. <i>creepshots</i> – seksualizirane fotografije osoba snimljene bez njihova znanja, često u javnom prostoru.	Hrvatski Kazneni zakon koristi naziv „neovlašteno slikovno snimanje”, a u stručnim i institucionalnim tekstovima za voajerističku komponentu pojavljuju se „voajerizam” i opisne formulacije povezane s prikrivenim ili neovlaštenim snimanjem. Odabrano „neovlašteno snimanje i voajeristička zlouporaba (creepshots)” povezuje zakonski potvrđenu sastavnicu neovlaštenog snimanja sa širim obrascem voajerističke zlouporabe. ^[52]
<i>Non-consensual intimate image abuse</i>	zlouporaba intimnih slika i snimki bez pristanka	Zlostavljanje koje uključuje stvaranje, snimanje, izmjenu, dijeljenje ili drugu zlouporabu intimnih slika ili snimki bez pristanka osobe koja je na njima prikazana, kao i prijetnju njihovim stvaranjem ili dijeljenjem.	U hrvatskim izvorima češće se pojavljuju uži izrazi „dijeljenje intimnih slika bez pristanka”, „dijeljenje (intimnih) materijala bez pristanka” te kaznenopravni naziv „zlouporaba snimke spolno eksplicitnog sadržaja”. Svi su uži od krovnog pojma <i>non-consensual intimate image abuse</i> , koji može obuhvatiti različite oblike zlouporabe intimnih slika i snimki. Zato je odabran opisni širi termin „zlouporaba intimnih slika i snimki bez pristanka”. Za srodni službeni izraz vidi: ^[34]

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Non-consensual sexual exposure</i>	izlaganje seksualnom sadržaju ili seksualnom ponašanju bez pristanka	Izlaganje osobe seksualnom sadržaju, seksualnom ponašanju ili seksualiziranom prikazu bez njezina pristanka.	Odabrano „izlaganje seksualnom sadržaju ili seksualnom ponašanju bez pristanka” jasno pokazuje da je osoba izložena seksualnom sadržaju ili ponašanju bez pristanka, čime se izbjegava dvosmislenost izraza „seksualno izlaganje”. Terminološka osnova su hrvatski dokumenti o seksualnom nasilju i EU okvir nezatraženog seksualno eksplicitnog materijala. ^[39, 15]
<i>Non-consensual sharing of intimate images or videos</i>	dijeljenje intimnih slika ili videozapisa bez pristanka	Dijeljenje, objavljivanje ili prosljeđivanje intimnih fotografija ili videozapisa bez pristanka prikazane osobe.	U hrvatskim službenim i institucionalnim izvorima ponavljaju se „dijeljenje intimnih slika bez pristanka”, „dijeljenje intimnih slika ili videozapisa bez pristanka” i širi „dijeljenje (intimnih) materijala bez pristanka”. Odabran je oblik koji izrijeком navodi slike i videozapise jer vjerno odgovara opsegu ove natuknice. U službenom hrvatskom tekstu Konvencije UN-a o kibernetičkom kriminalu koristi se „dijeljenje intimnih slika bez pristanka”. ^[22]
<i>Non-consensual sharing of intimate or manipulated images</i>	dijeljenje intimnog ili manipuliranog materijala bez pristanka	Dijeljenje, objavljivanje ili prosljeđivanje intimnog ili manipuliranog slikovnog, video ili sličnog materijala bez pristanka osobe na koju se materijal odnosi.	U službenim EU dokumentima pojavljuju se „dijeljenje intimnog ili manipuliranog materijala bez pristanka” i ranija formulacija „dijeljenje intimnih ili manipuliranih sadržaja bez pristanka”. U hrvatskoj institucionalnoj praksi čest je i izraz „dijeljenje intimnih slika bez pristanka”. Odabran je službeni noviji oblik „dijeljenje intimnog ili manipuliranog materijala bez pristanka”, jer obuhvaća slike, videozapise i druge relevantne vizualne materijale. ^[16]
<i>Normalisation</i>	normalizacija	Prikazivanje nasilnog, štetnog ili neprihvatljivog ponašanja kao uobičajenog, očekivanog, bezazlenog ili prihvatljivog.	Odabrano „normalizacija” odgovara stručnom jeziku obrazaca odgovornosti, opravdavanja i nenasilnog ponašanja u psihosocijalnom radu s počiniteljima nasilja. Prijevod odabran prema funkciji pojma u tretmanskome kontekstu. ^[49]
<i>“Nudify” or synthetic nudity applications</i>	aplikacije za digitalno uklanjanje odjeće ili stvaranje sintetičke golotinje (Nudify or synthetic nudity applications)	Aplikacije koje pomoću umjetne inteligencije ili obrade slike stvaraju lažni prikaz nage osobe ili digitalno uklanjaju odjeću sa slike bez stvarnog fotografiranja golotinje.	Odabrano „aplikacije za digitalno uklanjanje odjeće ili stvaranje sintetičke golotinje (Nudify or synthetic nudity applications)” oslanja se na službenu terminologiju Akta o umjetnoj inteligenciji za UI-generirani i manipulirani sadržaj te deepfake, uz opisnu dopunu za konkretnu tehniku. ^[27]
O			
<i>Ongoing digital exposure</i>	kontinuirana digitalna izloženost	Trajna ili ponavljana izloženost digitalnom sadržaju, kontaktu, nadzoru ili drugim online/digitalnim posljedicama koje se nastavljaju tijekom vremena.	Odabrano „kontinuirana digitalna izloženost” opisuje posljedicu nasilja, a ne samu radnju počinitelja. Izbor je usklađen s pristupom Direktive (EU) 2024/1385, koja digitalno nasilje povezuje s psihološkom, reputacijskom i drugim oblicima štete te zaštitom privatnosti i dostojanstva žrtava. ^[15]
<i>Online control</i>	kontrola putem interneta	Kontroliranje druge osobe putem internetskih usluga, računa, platformi, komunikacije ili drugih online aktivnosti.	Odabrano „kontrola putem interneta” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. ^[5, 2]
<i>Online harassment</i>	uznemiravanje na internetu	Uznemiravanje koje se odvija putem interneta, primjerice na društvenim mrežama, platformama, forumima, e-poštom ili drugim online kanalima.	U hrvatskim izvorima ponavljaju se „uznemiravanje na internetu”, „internetsko uznemiravanje” i kolokvijalnije „online uznemiravanje”. Odabran je „uznemiravanje na internetu” jer je potvrđen u novijim službenim EU i

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
			hrvatskim dokumentima te terminološki razlikuje online kontekst od šireg digitalnog uznemiravanja. ^[28]
<i>Online threats of rape, assault or death</i>	prijetnje silovanjem, napadom ili smrću putem interneta	Prijetnje silovanjem, fizičkim napadom ili smrću koje se upućuju putem interneta ili drugih oblika mrežne komunikacije.	Odabrano „prijetnje silovanjem, napadom ili smrću putem interneta” opisno prenosi tri vrste prijetnji i digitalni kanal. EIGE u okviru digitalne dimenzije nasilja nad ženama navodi prijetnje silovanjem i smrću, a Direktiva (EU) 2024/1385 uređuje prijetnje i uznemiravanje na internetu. ^[5, 15]
<i>Online violence</i>	nasilje na internetu	Nasilje koje se odvija u internetskom okruženju ili putem online usluga i komunikacijskih kanala.	U hrvatskim izvorima pojavljuju se „nasilje na internetu”, „internetsko nasilje” i „online nasilje”. Odabran je „nasilje na internetu” jer je potvrđen u službenim dokumentima i terminološki je usklađen s hrvatskim prijevodima srodnih pojmova poput „uhođenje na internetu” i „uznemiravanje na internetu”; „online nasilje” češće se pojavljuje u medijskoj i projektnoj uporabi. U hrvatskoj stručnoj i javnoj uporabi pojavljuju se i „digitalno nasilje” te „nasilje na internetu”. U nacionalnom istraživanju u kojem sudjeluje Centar za sigurniji internet koriste se oba opisa za nasilna ponašanja u digitalnom okruženju. Odabrano „nasilje na internetu” zadržano je jer izravno odgovara ograničenju pojma online. ^[28, 32]
P			
<i>Pathways of access</i>	načini ostvarivanja pristupa	Načini ili kanali putem kojih netko može ostvariti pristup uređajima, računima, podacima, komunikaciji ili drugim digitalnim resursima osobe.	Odabrano „načini ostvarivanja pristupa” označava različite načine kojima počinitelj dolazi do računa, uređaja, podataka ili komunikacijskih kanala te je odabrano kao opisni krovni izraz. Tehnička terminološka osnova: Nacionalni CERT. ^[48]
<i>Perpetrator</i>	počinitelj	Osoba koja čini nasilje, zlostavljanje ili drugo štetno ponašanje.	Izraz „počinitelj” koristi se u hrvatskim propisima i službenim tekstovima EU-a za osobu koja čini nasilje ili kazneno djelo. Odabrani prijevod odgovara toj pravnoj i institucionalnoj uporabi. ^[53, 15]
<i>Persistent digital pursuit and unwanted contact</i>	uporno digitalno praćenje i neželjeni kontakt	Ustrajno digitalno proganjanje, traženje, praćenje ili kontaktiranje osobe unatoč tome što je kontakt neželjen ili je osoba postavila jasnu granicu.	Odabrano „uporno digitalno praćenje i neželjeni kontakt” zadržava dvije sastavnice izvornika: ustrajno praćenje/nastojanje dosezanja osobe i neželjeni kontakt. „Proganjanje” nije odabrano jer bi pojam približilo užem konceptu uhođenja. Konceptualna osnova su EIGE-ovi opisi digitalne dimenzije nasilja i internetskog uhođenja. ^[5, 14]
<i>Physical harm</i>	tjelesna šteta	Tjelesna ozljeda, narušavanje zdravlja, bol ili druga fizička šteta nastala kao posljedica određenog ponašanja ili događaja.	U službenim hrvatskim tekstovima EU-a pojavljuje se izraz „tjelesna šteta” u definicijama nasilja nad ženama. Odabrani prijevod izravno odgovara toj uporabi. ^[15]
<i>Physical tracking</i>	fizičko praćenje	Praćenje nečijeg kretanja ili boravišta u fizičkom prostoru, osobnim praćenjem ili drugim nedigitalnim sredstvima.	Odabrano „fizičko praćenje” opisno prenosi radnju ili sredstvo bez dodavanja obilježja koja izvor ne sadrži. Uhođenje i nadzor pomoću uređaja prepoznati su kao oblici digitalne dimenzije nasilja i kontrole nad ženama; izvor služi kao konceptualna osnova za izbor prijevoda. ^[5]

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>Physical violence</i>	fizičko nasilje	Namjerna uporaba fizičke sile ili radnji kojima se osobi nanosi ili prijeti tjelesnom ozljedom, boli ili drugom fizičkom štetom.	Odabrani termin „fizičko nasilje” potvrđen je u službenoj hrvatskoj terminologiji EIGE-a. ^[10]
<i>Post-separation abuse</i>	zlostavljanje nakon razdvajanja	Zlostavljanje koje se nastavlja ili započinje nakon prekida veze, razdvajanja ili rastave partnera.	Odabrano „zlostavljanje nakon razdvajanja” jasno označava nastavak ili pojavu zlostavljanja nakon prekida odnosa, što je važno u procjeni rizika partnerskog nasilja. Istanbulska konvencija izrijekom obuhvaća nasilje između bivših partnera. ^[62]
<i>Post-separation digital coercive control</i>	digitalna prisilna kontrola nakon razdvajanja	Prisilna kontrola nakon prekida ili razdvajanja koja se provodi ili pojačava digitalnim tehnologijama.	Odabrano „digitalna prisilna kontrola nakon razdvajanja” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. ^[5, 2]
<i>Preventing or restricting internet access</i>	sprječavanje ili ograničavanje pristupa internetu	Onemogućavanje ili ograničavanje osobi pristupa internetu, mrežnim uslugama ili online komunikaciji.	Odabrano „sprječavanje ili ograničavanje pristupa internetu” izravno opisuje ograničavajuću radnju i njezin predmet. Koncept je ukllopljen u obrasce kontrole, izolacije i ograničavanja autonomije koji se prepoznaju u radu sa žrtvama rodno utemeljenog nasilja. ^[62, 2]
<i>Privacy violation</i>	povreda privatnosti	Neovlašteno zadiranje u privatnost osobe, uključujući pristup, prikupljanje, nadzor, korištenje ili širenje privatnih podataka i sadržaja.	AZOP koristi izraz „povreda privatnosti” u kontekstu neovlaštene uporabe osobnih podataka i lažnog predstavljanja. Odabrani prijevod odgovara toj institucionalnoj uporabi i razlikuje se od užeg pojma „povreda osobnih podataka”, koji u GDPR kontekstu ima posebno značenje. ^[1]
<i>Protection measures</i>	mjere zaštite	Mjere poduzete radi zaštite osobe od daljnjeg nasilja, štete, kontakta, nadzora ili druge opasnosti.	„Mjere zaštite” opći je opisni izraz, dok hrvatski Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji kao pravni termin koristi „zaštitne mjere”. U ovom je rječniku zadržano „mjere zaštite” jer engleski protection measures nije nužno ograničen na zakonom propisane zaštitne mjere, nego obuhvaća i šire postupke zaštite. ^[53]
<i>Psychological harm</i>	psihološka šteta	Negativne posljedice za emocionalno i psihičko funkcioniranje osobe, poput straha, tjeskobe, poniženja, nesigurnosti ili traume.	U službenim hrvatskim tekstovima EU-a pojavljuje se izraz „psihološka šteta” u definicijama nasilja nad ženama. Odabrani prijevod izravno odgovara toj uporabi. ^[23]
<i>Public humiliation or ridicule</i>	javno poniženje ili ismijavanje	Javno izlaganje osobe poniženju, ismijavanju ili omalovažavanju pred drugim ljudima ili publikom.	Odabrano „javno poniženje ili ismijavanje” razdvaja dvije radnje iz izvornika: ponižavanje i ismijavanje. Obje su radnje obuhvaćene konceptima psihološkog i internetskog uznemiravanja u okviru nasilja nad ženama. ^[15]
R			
<i>Red flags</i>	znakovi upozorenja	Znakovi, ponašanja ili okolnosti koji upozoravaju na povećan rizik, moguću eskalaciju ili prisutnost nasilja i kontrole.	Odabran je izraz „znakovi upozorenja” pripada stručnom jeziku procjene rizika u radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
<i>Remote monitoring</i>	daljinski nadzor	Nadziranje osobe, uređaja, lokacije, komunikacije ili	U hrvatskim tehničkim i institucionalnim izvorima pojavljuju se oblici „daljinski

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
		aktivnosti s udaljene lokacije pomoću tehnologije.	nadzor”, „nadzor na daljinu” i „praćenje na daljinu”, ovisno o području i tome naglašava li se nadziranje ili kontinuirano praćenje. Odabran je „daljinski nadzor” jer odgovara sastavnici monitoring u značenju nadziranja osobe, uređaja ili aktivnosti, dok je „praćenje” u ovom rječniku rezervirano za termine u kojima je naglasak na kretanju, lokaciji ili aktivnosti. Primjer institucionalne uporabe izraza „daljinski nadzor”: ^[42]
<i>Repeated unwanted communication</i>	ponavljana neželjena komunikacija	Ponavljano slanje poruka, poziva ili drugih oblika komunikacije koju primatelj ne želi.	Odabrano „ponavljana neželjena komunikacija” zadržava obilježja ponavljanosti i neželjenosti, ključna za razlikovanje od jednokratnog kontakta. EIGE-ov opis digitalne dimenzije nasilja i uhođenja naglašava ponavljane incidente i poruke, pa je korišten kao konceptualna osnova. ^[5, 14]
<i>Reporting and removal</i>	prijavljivanje i uklanjanje sadržaja	Prijavljivanje štetnog ili neovlaštenog sadržaja nadležnoj platformi ili službi te poduzimanje koraka za njegovo uklanjanje.	Odabrano „prijavljivanje i uklanjanje sadržaja” prati hrvatsku terminologiju digitalnih platformi za prijavljivanje i uklanjanje sadržaja. U ovom rječniku izraz je zadržan kao operativni naziv zaštitne radnje na digitalnim uslugama. Terminološka osnova: Akt o digitalnim uslugama. ^[19]
<i>Reputation-based and social harassment</i>	uznemiravanje usmjereno na ugled i društvene odnose	Uznemiravanje usmjereno na narušavanje ugleda osobe, njezinih društvenih odnosa, pripadnosti, statusa ili položaja u zajednici.	Odabrano „uznemiravanje usmjereno na ugled i društvene odnose” izrijeком označava dvije mete zlostavljanja – ugled osobe i njezine društvene odnose – te ga razlikuje od općeg uznemiravanja. Konceptualna osnova: EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama i Direktiva (EU) 2024/1385. ^[5, 15]
<i>Reputational harm</i>	narušavanje ugleda	Šteta nanesena ugledu, vjerodostojnosti ili društvenom položaju osobe.	Odabrano „narušavanje ugleda” opisuje posljedicu nasilja, a ne samu radnju počinitelja. Izbor je usklađen s pristupom Direktive (EU) 2024/1385, koja digitalno nasilje povezuje s psihološkom, reputacijskom i drugim oblicima štete te zaštitom privatnosti i dostojanstva žrtava. ^[15]
<i>Restricting the use of devices or accounts</i>	ograničavanje uporabe uređaja ili računa	Ograničavanje ili onemogućavanje osobi da koristi vlastite uređaje, korisničke račune ili njihove funkcije.	Odabrano „ograničavanje uporabe uređaja ili računa” izravno opisuje ograničavajuću radnju i njezin predmet. Koncept je uklopljen u obrasce kontrole, izolacije i ograničavanja autonomije koji se prepoznaju u radu sa žrtvama rodno utemeljenog nasilja. ^[62, 2]
<i>Revenge porn</i>	zloupotreba intimnih sadržaja bez pristanka (revenge porn / osvetnička pornografija)	Objavljivanje ili dijeljenje intimnih slika ili snimki bez pristanka osobe, često nakon prekida odnosa, neovisno o stvarnom motivu počinitelja.	U hrvatskim izvorima pojavljuju se „osvetnička pornografija”, opisni izrazi poput „dijeljenje intimnih slika/sadržaja bez pristanka” te zakonski naziv „zloupotreba snimke spolno eksplicitnog sadržaja”. Ti pojmovi nisu potpuno jednaki: „osvetnička pornografija” može pogrešno sugerirati motiv osvete i pornografsku prirodu materijala, dok zakonski naziv označava konkretno kazneno djelo. Zato je za ovu natuknicu odabrana „zloupotreba intimnih sadržaja bez pristanka”, uz zadržavanje izraza „osvetnička pornografija” u zagradi radi prepoznatljivosti pojma. Centar za sigurniji internet koristi naziv „osvetnička pornografija”. Taj je izraz prepoznatljiv, ali značenjski uži jer može sugerirati motiv osvete i pornografski karakter sadržaja. Zato je zadržan širi lektorirani prijevod, uz naziv „revenge porn / osvetnička pornografija” u zagradi. ^[34, 4]
<i>Risk assessment and</i>	procjena i praćenje rizika	Sustavno procjenjivanje razine i čimbenika rizika te	Odabrano „procjena i praćenje rizika” pripada stručnom jeziku procjene rizika u

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>monitoring</i>		praćenje njihovih promjena tijekom vremena.	radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
<i>Risk assessment frameworks</i>	okviri za procjenu rizika	Strukturirani modeli, kriteriji ili postupci koji se koriste za prepoznavanje i procjenjivanje rizika od nasilja ili štete.	Odabrano „okviri za procjenu rizika” pripada stručnom jeziku procjene rizika u radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
<i>Risk identification</i>	prepoznavanje rizika	Prepoznavanje ponašanja, okolnosti i čimbenika koji mogu upućivati na postojeći ili budući rizik od nasilja ili štete.	Odabrano „prepoznavanje rizika” pripada stručnom jeziku procjene rizika u radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
S			
<i>Safer communication</i>	sigurnija komunikacija	Način komunikacije odabran tako da smanjuje mogućnost nadzora, otkrivanja, neželjenog pristupa, kontakta ili drugih sigurnosnih rizika.	Odabrano „sigurnija komunikacija” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulskoj konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. ^[62, 15]
<i>Safer device</i>	sigurniji uređaj	Uređaj za koji se procjenjuje da je manje izložen nadzoru, ili neovlaštenom pristupu te je prikladniji za osjetljivu komunikaciju.	Odabrano „sigurniji uređaj” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulskoj konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. ^[62, 15]
<i>Safety action</i>	sigurnosna radnja	Konkretna pojedinačna radnja poduzeta radi povećanja sigurnosti i smanjenja neposrednog ili budućeg rizika.	Odabrano „sigurnosna radnja” označava pojedinačnu radnju poduzetu radi povećanja sigurnosti. Naziv zadržava razliku između pojedinačne radnje (<i>action</i>), sigurnosnih postupaka (<i>responses</i>) i mjera zaštite (<i>measures</i>). ^[15]
<i>Safety planning</i>	planiranje sigurnosti	Proces procjene rizika i planiranja konkretnih koraka, resursa i postupaka za povećanje sigurnosti osobe.	Izraz „planiranje sigurnosti” pojavljuje se u hrvatskom propisu koji uređuje osposobljavanje za skrb o žrtvama obiteljskog nasilja, kao jedna od stručnih sadržajnih cjelina. Odabrani prijevod odgovara toj potvrđenoj stručnoj i institucionalnoj uporabi. ^[50]
<i>Safety responses</i>	sigurnosni postupci	Postupci kojima se odgovara na utvrđeni rizik ili sigurnosnu prijetnju radi zaštite osobe; mogu uključivati jednu ili više sigurnosnih radnji ili mjera.	Odabrano „sigurnosni postupci” označava postupke kojima se odgovara na utvrđeni rizik. Naziv zadržava razliku između pojedinačne sigurnosne radnje, šireg skupa sigurnosnih postupaka i formalnih mjera zaštite. ^[29]
<i>Serious psychological harm</i>	ozbiljna psihološka šteta	Teška ili značajna psihološka posljedica koja ozbiljno narušava emocionalno ili psihičko funkcioniranje osobe.	Direktiva (EU) 2024/1385 koristi formulaciju „teška tjelesna ili psihološka šteta” u kontekstu ozbiljnih posljedica nasilja. U ovom je rječniku zadržano „ozbiljna psihološka šteta”; službeni EU oblik „teška psihološka šteta” relevantna je terminološka alternativa. ^[15]
<i>Sextortion</i>	seksualna ucjena (sextortion)	Ucjenjivanje osobe prijetnjom objave ili dijeljenja	Odabrano „seksualna ucjena (sextortion)” sažeto prenosi bit pojma: ucjenjivanje

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
		intimnog ili seksualnog sadržaja kako bi se od nje iznudilo ponašanje, sadržaj, novac ili druga korist.	povezano sa seksualnim sadržajem ili seksualnim zahtjevima, uz zadržavanje međunarodnog naziva u zagradi. EIGE sextortion navodi među oblicima digitalne dimenzije nasilja nad ženama i djevojkama; hrvatski izraz je funkcionalni stručni ekvivalent. Centar za sigurniji internet u svojem pojmovniku pojam opisuje kao „iznuda ili ucjena na temelju seksualnog sadržaja”. To je potvrđen opisni alternativni oblik; lektorirani prijevod „seksualna ucjena” zadržan je kao kraći krovni naziv, dok definicija pojašnjava sadržaj ucjene. [5, 4]
<i>Sexual rumours</i>	glasine seksualnog sadržaja	Širenje glasina ili tvrdnji seksualnog sadržaja o osobi, bez obzira na njihovu istinitost.	Odabrano „glasine seksualnog sadržaja” označava glasine koje se odnose na seksualnost, seksualno ponašanje ili reputaciju osobe, bez pretpostavke da su istinite. Konceptualna osnova su seksualizirani i reputacijski oblici digitalne dimenzije nasilja nad ženama. [5]
<i>Sexual solicitation</i>	seksualno nagovaranje	Traženje, pozivanje ili nagovaranje osobe na seksualni kontakt, seksualnu aktivnost ili razmjenu seksualnog sadržaja; u kontekstu nasilja takvo je nagovaranje često neželjeno ili prisilno.	Za solicitation se u službenim hrvatskim EU tekstovima u seksualnom kontekstu koristi „nagovaranje”, npr. „nagovaranje djece u seksualne svrhe”. U stručnoj uporabi mogu se pojaviti i „seksualno vrbovanje” ili, kada je to svojstvo ponašanja izričito prisutno, „neželjeno/nezatraženo seksualno nagovaranje”. Ti su oblici uži jer dodaju vrbovanje ili neželjenost koju sam termin <i>solicitation</i> ne sadrži nužno. Zato je odabrano „seksualno nagovaranje”. [18]
<i>Sexual violence</i>	seksualno nasilje	Svaki seksualni čin, pokušaj seksualnog čina ili drugo seksualizirano postupanje provedeno bez slobodnog i valjanog pristanka osobe.	Odabrani termin „seksualno nasilje” potvrđen je u službenoj hrvatskoj terminologiji EIGE-a. [7]
<i>Sexualised content</i>	seksualizirani sadržaj	Sadržaj koji osobu, tijelo, ponašanje ili temu prikazuje ili oblikuje na seksualiziran način.	Odabrano „seksualizirani sadržaj” koristi stručni pridjev „seksualizirani” za sadržaj kojem je pridano seksualno značenje ili prikaz. Izraz je širi od „seksualno eksplicitnog sadržaja”, koji označava užu kategoriju; zato je prikladan kao krovna natuknica. Terminološka osnova su hrvatski dokumenti o seksualnom nasilju i Direktiva (EU) 2024/1385. U hrvatskom stručnom i javnom diskursu pojavljuje se izraz „seksualizirani sadržaji”, uključujući izvještavanje o istraživanju Centra za sigurniji internet; to potvrđuje odabranu pridjevsku tvorbu „seksualizirani sadržaj”. [39, 15, 31]
<i>Shift blame</i>	prebacivanje krivnje	Prebacivanje odgovornosti za vlastito ponašanje ili njegove posljedice na žrtvu, okolnosti ili druge osobe.	Odabrano „prebacivanje krivnje” odgovara stručnom jeziku obrazaca odgovornosti, opravdavanja i nenasilnog ponašanja u psihosocijalnom radu s počiniteljima nasilja. Prijevod odabran prema funkciji pojma u tretmanskome kontekstu. [49]
<i>Slander or defamation</i>	kleveta ili narušavanje ugleda	Iznošenje ili širenje tvrdnji koje narušavaju ugled druge osobe, osobito kada su neistinite ili štetne.	Odabrano „kleveta ili narušavanje ugleda” obuhvaća i klevetničke tvrdnje i širu posljedicu narušavanja ugleda. Pojmovi nisu potpuno podudarni među pravnim sustavima, pa je zadržan opisni par umjesto jednog uskog pravnog termina. Konceptualna osnova je zaštita ugleda i dostojanstva žrtava u digitalnom okruženju. [15]
<i>Slut-shaming</i>	posramljivanje zbog seksualnosti	Posramljivanje, stigmatiziranje, vrijeđanje ili	U hrvatskim i regionalnim stručnim materijalima pojam se može zadržati u

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
	(slut-shaming)	omalovažavanje žene ili djevojke zbog stvarnog ili pretpostavljenog seksualnog ponašanja, izgleda, odijevanja, percipirane seksualne dostupnosti ili načina izražavanja seksualnosti. Pojam je povezan s rodnim stereotipima i dvostrukim seksualnim standardima.	izvornom obliku „slut-shaming”. U materijalu Vijeća Europe pojavljuje se opisni oblik „prozivanje (slut shaming)”, uz objašnjenje da se odnosi na stigmatiziranje žena na temelju izgleda i pretpostavki o seksualnom ponašanju te da osobito pogađa žene i djevojke. Pojavljuju se i opisni oblici poput „seksualno posramljivanje” i „posramljivanje zbog seksualnosti”. Odabrano „posramljivanje zbog seksualnosti (slut-shaming)” zadržava širi predmet posramljivanja — stvarno ili pretpostavljeno seksualno ponašanje, izgled i izražavanje seksualnosti — dok se rodna dimenzija pojma pojašnjava u definiciji i izvoru. ^[61]
<i>Social engineering</i>	socijalni inženjering	Manipuliranje ljudima kako bi otkrili informacije, omogućili pristup ili poduzeli radnju koja ugrožava njihovu ili tuđu sigurnost.	Nacionalni CERT u hrvatskoj informacijsko-sigurnosnoj terminologiji koristi izraz „socijalni inženjering”. U pojedinim se tekstovima pojavljuje i „društveni inženjering”, ali je za ovu natuknicu odabran oblik koji koristi Nacionalni CERT. ^[46]
<i>Spoofing</i>	lažiranje identiteta ili podataka o izvoru komunikacije (spoofing)	Tehničko lažiranje identiteta i/ili podataka o izvoru komunikacije, primjerice broja telefona, adrese e-pošte, IP adrese, domene ili drugih identifikacijskih podataka, radi stvaranja lažnog dojma o stvarnom izvoru komunikacije.	Nacionalni CERT koristi „lažiranje” i „napadi lažiranjem (spoofing)”, a u praksi se pojavljuju i opisni izrazi poput „lažiranje adrese”, „lažiranje identiteta pošiljatelja” ili „lažiranje broja pozivatelja”, ovisno o vrsti <i>spoofing</i> -a. Odabran je širi opis „lažiranje identiteta ili podataka o izvoru komunikacije (spoofing)” kako bi natuknica obuhvatila više tehničkih oblika, a ne samo jednu vrstu lažiranja. ^[44]
<i>Spyware</i>	špijunski softver (spyware)	Softver koji tajno prikuplja ili prenosi podatke o aktivnosti korisnika, uređaju, komunikaciji ili lokaciji.	U hrvatskoj tehničkoj uporabi pojavljuju se „špijunski softver”, „špijunski program” i „spyware”. Odabran je „špijunski softver (spyware)” jer je „špijunski softver” potvrđen u hrvatskoj informacijsko-sigurnosnoj terminologiji, dok zadržavanje engleskog termina u zagradi olakšava povezivanje s tehničkim izvorima i nazivima u sučeljima. ^[43]
<i>Stalkerware</i>	softver za tajno uhođenje (stalkerware)	Softver ili aplikacija namijenjena ili zloupotrijebljena za tajno i trajno praćenje aktivnosti, komunikacije ili lokacije druge osobe.	U hrvatskim izvorima pojavljuje se izvorni naziv „stalkerware” te opisni izrazi poput „aplikacije za uhođenje” ili „softver za praćenje partnera”. <i>Google</i> -ova hrvatska pravila koriste izraz „aplikacije za uhođenje (stalkerware)”. Odabrano „softver za tajno uhođenje (stalkerware)” naglašava skrivenu, zlostavljajuću svrhu i razlikuje takav softver od legitimnih aplikacija za praćenje. ^[30]
<i>Strong indicator of coercive control dynamics</i>	snažan pokazatelj dinamike prisilne kontrole	Ponašanje ili okolnost koja snažno upućuje na postojanje obrasca prisilne kontrole u odnosu.	Odabrano „snažan pokazatelj dinamike prisilne kontrole” pripada stručnom jeziku procjene rizika u radu sa žrtvama nasilja. Istanbulska konvencija i Direktiva (EU) 2024/1385 zahtijevaju procjenu rizika i zaštitne mjere, pa je prijevod odabran radi usklađenosti s tim stručnim okvirom. ^[15, 62]
<i>Subforms of cyberstalking</i>	podoblici uhođenja na internetu	Pojedini specifični načini na koje se uhođenje na internetu može provoditi, primjerice praćenjem, neželjenim kontaktiranjem, nadzorom ili korištenjem lažnih računa.	Odabrano „podoblici uhođenja na internetu” izravno je usklađeno s prijevodom <i>cyberstalking</i> → „uhođenje na internetu” u istom rječniku. EIGE i službeni EU okvir koriste koncept internetskog uhođenja/uhođenja na internetu, pa je isti osnovni termin zadržan i za njegove podoblike. ^[14, 15]
<i>Surveillance</i>	nadzor	Sustavno promatranje, nadziranje ili prikupljanje informacija o osobi, njezinim aktivnostima, komunikaciji ili kretanju.	Odabrano „nadzor” zadržava razliku između praćenja aktivnosti/lokacije i šireg nadzora. U dokumentima o digitalnoj dimenziji nasilja nad ženama oba se koncepta pojavljuju kao sastavnice uhođenja i kontrole; hrvatski izraz oblikovan

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
			je tako da sačuva tu razliku. ^[5]
<i>Survivor</i>	osoba koja je preživjela nasilje	Osoba koja je doživjela nasilje ili zlostavljanje, pri čemu izraz naglašava njezino preživljavanje, djelovanje i oporavak.	U području nasilja koriste se „žrtva”, „preživjela osoba/osoba koja je preživjela nasilje” i, u rodno specifičnim tekstovima, „preživjela žena”. „Žrtva” je termin koji se koristi u hrvatskim propisima i službenoj statistici, dok <i>survivor</i> u stručnom i zagovaračkom kontekstu naglašava preživljavanje, djelovanje i oporavak osobe. Zato je za ovu natuknicu odabrano „osoba koja je preživjela nasilje”, dok „žrtva” ostaje zasebna natuknica. EIGE-ov hrvatski pojmovnik koristi termin „žrtva” za victim: ^[12]
<i>Survivor safety work</i>	rad na sigurnosti osobe koja je preživjela nasilje	Stručni rad usmjeren na procjenu rizika, planiranje i poduzimanje mjera za povećanje sigurnosti osobe koja je doživjela nasilje.	Odabrano „rad na sigurnosti osobe koja je preživjela nasilje” zadržava stručni koncept sigurnosti, autonomije ili granica i primjenjuje ga na digitalni kontekst. Izbor je usklađen s pristupom zaštite, osnaživanja i autonomije žrtava u Istanbulske konvenciji i Direktivi (EU) 2024/1385. ^[62, 15]
<i>Synthetic or deepfake content</i>	sintetički ili deepfake sadržaj	Umjetno stvoren ili značajno manipuliran slikovni, video ili zvučni sadržaj koji može prikazivati događaje, osobe ili izjave koje nisu stvarne.	Odabrano „sintetički ili deepfake sadržaj” oslanja se na službenu terminologiju Akta o umjetnoj inteligenciji za UI-generirani i manipulirani sadržaj te <i>deepfake</i> , uz opisnu dopunu za konkretnu tehniku. ^[27]
<i>Synthetic video or audio creation</i>	stvaranje sintetičkih videozapisa ili audiosnimki	Stvaranje umjetno generiranih ili računalno sintetiziranih videozapisa ili zvučnih zapisa.	Odabrano „stvaranje sintetičkih videozapisa ili audiosnimki” oslanja se na službenu terminologiju Akta o umjetnoj inteligenciji za UI-generirani i manipulirani sadržaj te <i>deepfake</i> , uz opisnu dopunu za konkretnu tehniku. ^[27]
T			
<i>Technology- and AI-facilitated abuse</i>	zlostavljanje potpomognuto tehnologijom i umjetnom inteligencijom	Zlostavljanje koje je omogućeno, olakšano ili pojačano tehnologijom i/ili umjetnom inteligencijom.	Odabrano „zlostavljanje potpomognuto tehnologijom i umjetnom inteligencijom” naglašava da tehnologija može omogućiti, olakšati ili pojačati nasilje, a da nasilje nije nužno ograničeno samo na internet. Konceptualna osnova je EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama i djevojkama. ^[5]
<i>Technology-facilitated abuse</i>	tehnologijom potpomognuto zlostavljanje	Zlostavljanje koje se provodi, omogućuje, olakšava ili pojačava uporabom tehnologije.	Odabrano „tehnologijom potpomognuto zlostavljanje” naglašava da je tehnologija sredstvo koje omogućuje, olakšava ili pojačava zlostavljanje, koje pritom nije ograničeno samo na internet. U hrvatskoj institucionalnoj uporabi pojavljuje se i srodna konstrukcija „tehnološki potpomognuto rodno utemeljeno nasilje”; ovdje je zadržan uži sadržaj izvornog izraza, bez dodavanja rodne sastavnice. ^[5, 56]
<i>Technology-facilitated coercive control</i>	tehnologijom potpomognuta prisilna kontrola	Obrazac prisilne kontrole u kojem se tehnologija koristi za nadzor, ograničavanje, zastrašivanje, kontaktiranje ili drugo kontroliranje osobe.	Odabrano „tehnologijom potpomognuta prisilna kontrola” prenosi postojeći hrvatski koncept kontrole ili zlostavljanja u digitalni odnosno tehnologijom posredovani kontekst. Izbor je usklađen s okvirom digitalne dimenzije nasilja nad ženama i s pojmom prisilne kontrole. ^[5, 2]
<i>Technology-Facilitated Violence Against Women</i>	tehnologijom potpomognuto nasilje nad ženama i djevojkama	Nasilje nad ženama i djevojkama koje se provodi, omogućuje, olakšava ili pojačava uporabom tehnologije.	U hrvatskoj institucionalnoj uporabi pojavljuju se „tehnologijom potpomognuto nasilje nad ženama i djevojkama/djevojčicama”, „digitalno nasilje nad ženama” te srodni izraz „tehnologijom potpomognuto rodno utemeljeno nasilje”.

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
<i>and Girls</i>			Odabran je „tehnologijom potpomognuto nasilje nad ženama i djevojkama” jer izravno označava TFVAWG kao krovni koncept i potvrđen je u hrvatskoj institucionalnoj uporabi. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova u kontekstu projekta DeStalk EU koristi i izraz „tehnološki potpomognuto rodno utemeljeno nasilje nad ženama i djevojčicama”. Taj je oblik sadržajno uži jer izrijeком uključuje rodnu utemeljenost; u ovoj je natuknici zadržan prijevod koji izravno prati TFVAWG. ^[60, 56]
<i>Threatening messages</i>	prijeteće poruke	Poruke koje sadrže prijetnju štetom, nasiljem, kažnjavanjem, razotkrivanjem ili drugim negativnim posljedicama.	Izraz „prijeteće poruke” koristi hrvatska policija u opisima poruka koje sadrže prijetnje. Odabrani prijevod odgovara toj institucionalnoj uporabi. ^[40]
<i>Threatening or intimidating digital conduct</i>	prijeteće ili zastrašujuće digitalno ponašanje	Digitalno ponašanje kojim se osobi prijeti, izaziva strah ili je se zastrašuje, uključujući poruke, objave, nadzor ili druge tehnološke radnje.	Odabrano „prijeteće ili zastrašujuće digitalno ponašanje” opisno zadržava sva obilježja izvornika i smješta ih u digitalni kontekst. Direktiva (EU) 2024/1385 koristi službenu terminologiju prijetnji, zastrašivanja i uznemiravanja na internetu, pa je ona korištena kao terminološka osnova. ^[15]
<i>Threats of physical or sexual violence</i>	prijetnje fizičkim ili seksualnim nasiljem	Izjave ili poruke kojima se najavljuje ili sugerira namjera nanošenja fizičkog ili seksualnog nasilja.	Odabrano „prijetnje fizičkim ili seksualnim nasiljem” opisno zadržava sva obilježja izvornika i smješta ih u digitalni kontekst. Direktiva (EU) 2024/1385 koristi službenu terminologiju prijetnji, zastrašivanja i uznemiravanja na internetu, pa je ona korištena kao terminološka osnova. ^[15]
<i>Tracking device</i>	uređaj za praćenje	Uređaj koji omogućuje utvrđivanje, bilježenje ili praćenje lokacije i kretanja osobe, vozila ili predmeta.	Odabrano „uređaj za praćenje” opisno prenosi radnju ili sredstvo bez dodavanja obilježja koja izvor ne sadrži. Uhođenje i nadzor pomoću uređaja prepoznati su kao oblici digitalne dimenzije nasilja i kontrole nad ženama; izvor služi kao konceptualna osnova za izbor prijevoda. ^[5]
U			
<i>Unauthorised access to accounts or devices</i>	neovlašteni pristup računima ili uređajima	Pristup tuđem korisničkom računu ili uređaju bez dopuštenja ili druge odgovarajuće ovlasti.	Odabrano „neovlašteni pristup računima ili uređajima” izravno prenosi dva ključna elementa izvornika: pristup bez dopuštenja i predmete pristupa — račune ili uređaje. Tehnička osnova je terminologija Nacionalnog CERT-a, a kontekst nasilja EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama. ^[47, 5]
<i>Unwanted contact</i>	neželjeni kontakt	Kontakt koji osoba ne želi ili za koji nije dala pristanak, osobito kada se nastavlja nakon postavljanja jasne granice.	Odabrano „neželjeni kontakt” izravno prenosi neželjenost kontakta i dovoljno je široko za poruke, pozive i druge oblike komunikacije. U opisima digitalne dimenzije nasilja i uhođenja ponavljani neželjeni kontakt predstavlja važan element obrasca ponašanja. ^[5, 14]
<i>Unwanted, offensive or degrading digital communication</i>	neželjena, uvredljiva ili ponižavajuća digitalna komunikacija	Digitalne poruke ili drugi oblici komunikacije koji su neželjeni te uvredljivi, ponižavajući ili omalovažavajući.	Odabrano „neželjena, uvredljiva ili ponižavajuća digitalna komunikacija” opisno zadržava sva obilježja izvornika i smješta ih u digitalni kontekst. Direktiva (EU) 2024/1385 koristi službenu terminologiju prijetnji, zastrašivanja i uznemiravanja na internetu, pa je ona korištena kao terminološka osnova. ^[15]
<i>Upskirting</i>	neovlašteno snimanje ispod suknje	Fotografiranje ili snimanje ispod odjeće osobe, osobito	Odabrano „neovlašteno snimanje ispod suknje (upskirting)” zadržava ključne

Engleski naziv	Hrvatski naziv	Definicija pojma	Napomena o prijevodu
	(upskirting)	suknje ili haljine, bez njezina pristanka radi dobivanja intimnog prikaza tijela ili donjeg rublja.	elemente: snimanje bez pristanka i voajeristički/seksualizirani kontekst, uz zadržavanje međunarodnog naziva gdje je potreban za prepoznatljivost pojma. Terminološka osnova su hrvatski stručni radovi o zlostavljanju temeljenom na slikama te službeni EU okvir dijeljenja intimnog ili manipuliranog materijala bez pristanka. ^[35, 15]
V			
<i>Victim</i>	žrtva	Osoba koja je pretrpjela nasilje, zlostavljanje, kazneno djelo ili drugu štetu.	Odabrani termin „žrtva” potvrđen je u službenoj hrvatskoj terminologiji EIGE-a. ^[6]
<i>Victim-blaming</i>	okrivljavanje žrtve	Pripisivanje žrtvi odgovornosti ili krivnje za nasilje ili štetu koju je nad njom počinio netko drugi.	Odabrano „okrivljavanje žrtve” odgovara stručnom jeziku obrazaca odgovornosti, opravdavanja i nenasilnog ponašanja u psihosocijalnom radu s počiniteljima nasilja. Prijevod odabran prema funkciji pojma u tretmanskom kontekstu. ^[49]
<i>Violence against women</i>	nasilje nad ženama	Rodno utemeljeno nasilje usmjereno protiv žena zato što su žene ili nasilje koje žene pogađa nerazmjerno.	Odabrani termin „nasilje nad ženama” potvrđen je u službenoj hrvatskoj terminologiji EIGE-a. ^[8]
<i>Violence online</i>	nasilje na internetu	Nasilje koje se odvija na internetu ili putem internetskih platformi i online komunikacije.	U hrvatskim izvorima pojavljuju se „nasilje na internetu”, „internetsko nasilje” i „online nasilje”. Odabran je „nasilje na internetu” jer je potvrđen u službenim dokumentima i terminološki je usklađen s hrvatskim prijevodima srodnih pojmova; „online nasilje” češće se pojavljuje u medijskoj i projektnoj uporabi. ^[28]
<i>Violence through digital means</i>	nasilje počinjeno digitalnim sredstvima	Nasilje koje se provodi ili ostvaruje uporabom digitalnih tehnologija kao sredstva.	Odabrano „nasilje počinjeno digitalnim sredstvima” jasno označava digitalnu tehnologiju kao sredstvo počinjenja nasilja. Izraz je širi od nasilja na internetu jer obuhvaća i uređaje, aplikacije, podatke i druge digitalne alate. ^[5]
<i>Voice cloning misuse</i>	zloupotreba kloniranja glasa	Zloupotreba tehnologije za oponašanje ili stvaranje sintetičkog glasa određene osobe bez njezina pristanka ili radi obmane, štete ili lažnog predstavljanja.	Odabrano „zloupotreba kloniranja glasa” oslanja se na službenu terminologiju Akta o umjetnoj inteligenciji za UI-generirani i manipulirani sadržaj te <i>deepfake</i> , uz opisnu dopunu za konkretnu tehniku. ^[27]
W			
<i>Webcam or microphone hijacking</i>	neovlašteno preuzimanje kontrole nad web-kamerom ili mikrofonom	Neovlašteno preuzimanje kontrole nad web-kamerom ili mikrofonom uređaja radi promatranja, slušanja, snimanja ili prikupljanja podataka.	Odabrano „neovlašteno preuzimanje kontrole nad web-kamerom ili mikrofonom” izrijeком opisuje preuzimanje kontrole bez dopuštenja i navodi funkcije uređaja na koje se radnja odnosi. Tehnička osnova je terminologija Nacionalnog CERT-a, a kontekst nasilja EIGE-ov okvir digitalne dimenzije nasilja nad ženama. ^[47, 5]

Izvori

Izvori su navedeni redoslijedom kojim su označeni u napomenama uz pojedine nazive.

1. **Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP) (bez dat.).** Često postavljana pitanja. Službena mrežna stranica. <https://azop.hr/najcesce-postavljena-pitanja/>
2. **Autonomna ženska kuća Zagreb (AŽKZ) (bez dat.).** AŽKZ provodi novi projekt o prisilnoj kontroli u intimnim partnerskim odnosima. Mrežna objava / stručni kontekst. <https://azkz.hr/azkz-provodi-novi-projekt-o-prisilnoj-kontroli-u-intimnim-partnerskim-odnosima/>
3. **Centar za sigurniji internet (bez dat.).** Centar za sigurniji internet – zaštita djece na internetu. Institucionalna mrežna stranica. <https://csi.hr/>
4. **Centar za sigurniji internet / Dan sigurnijeg interneta (2023).** Pojmovnik – Dan sigurnijeg interneta 2023.. Terminološki/edukativni materijal. <https://www.dansigurnijeginterneta.org/wp-content/uploads/2023/02/DSI2023-pojmovnik.pdf>
5. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** Cyber violence against women and girls: key terms and concepts. Tematski dokument o ključnim pojmovima kibernasilja nad ženama i djevojkama. https://eige.europa.eu/sites/default/files/cyber_violence_against_women_and_girls_key_terms_and_concepts.pdf
6. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1141. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1141?language_content_entity=hr
7. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1185. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1185?language_content_entity=hr
8. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1196. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1196?language_content_entity=hr
9. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1198. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1198?language_content_entity=hr
10. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1230. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1230?language_content_entity=hr
11. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1232. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1232?language_content_entity=hr
12. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1315. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1315?language_content_entity=hr
13. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1377. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: hr. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1377?language_content_entity=hr
14. **European Institute for Gender Equality (EIGE) (bez dat.).** EIGE Glossary & Thesaurus – termin 1444. Terminološka natuknica EIGE-a, jezik: en. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1444?language_content_entity=en
15. **Europska unija / EUR-Lex (2024).** Direktiva (EU) 2024/1385 o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Službena hrvatska verzija. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj/hrv>
16. **Europska unija / EUR-Lex (2024).** Direktiva (EU) 2024/1385 o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Službena hrvatska verzija. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj?locale=hr>
17. **Europska unija / EUR-Lex (2012).** Direktiva 2012/29/EU o pravima, potpori i zaštiti žrtava kaznenih djela. Službena hrvatska verzija. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32012L0029>
18. **Europska unija / EUR-Lex (2026).** Dokument EU-a, CELEX 22026A00827. Službena hrvatska verzija na EUR-Lexu; korištena radi terminološke potvrde. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A22026A00827>
19. **Europska unija / EUR-Lex (bez dat.).** Dokument Europske unije – CELEX LEGISSUM:4625430. Službeni hrvatski tekst na EUR-Lexu. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/LSU/?uri=LEGISSUM%3A4625430>
20. **Europska unija / EUR-Lex (bez dat.).** Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – dokument na EUR-Lexu. Službeni hrvatski tekst / povezani dokument EU-a. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A22023A0602%2801%29>
21. **Europska unija / EUR-Lex (bez dat.).** Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-182/22. Službeni hrvatski tekst na EUR-Lexu. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A62022CC0182>
22. **Europska unija / EUR-Lex (2025).** Prijedlog Europske komisije COM(2025) 417. Službena hrvatska verzija na EUR-Lexu. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX%3A52025PC0417>
23. **Europska unija / EUR-Lex (2022).** Prijedlog direktive o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, COM(2022) 105. Prijedlog Europske komisije, hrvatska verzija. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52022PC0105>
24. **Europska unija / EUR-Lex (2016).** Uredba (EU) 2016/679 – Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR). Službena hrvatska verzija. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/hrv>
25. **Europska unija / EUR-Lex (2021).** Uredba (EU) 2021/692 o uspostavi programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti. Službena hrvatska verzija. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0692>

26. **Europska unija / EUR-Lex (2022).** *Uredba (EU) 2022/2065 – Akt o digitalnim uslugama.* Službena hrvatska verzija / sažetak zakonodavstva. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR-EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2065>
27. **Europska unija / EUR-Lex (2024).** *Uredba (EU) 2024/1689 – Akt o umjetnoj inteligenciji.* Službena hrvatska verzija. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj/hrv>
28. **Europska unija / EUR-Lex (2024).** *Uredba (EU) 2024/2835.* Službena hrvatska verzija na EUR-Lexu; korištena radi terminološke potvrde. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32024R2835>
29. **Europska unija / EUR-Lex (2012).** *Uredba (EU) br. 433/2012.* Službena hrvatska verzija na EUR-Lexu. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A32012R0433>
30. **Google (bez dat.).** *Google Play Developer Policy – pravilo povezano s obmanjujućim ili štetnim sadržajem.* Službena dokumentacija platforme, hrvatska verzija. <https://support.google.com/googleplay/android-developer/answer/9888380?hl=hr>
31. **Hrvatska radiotelevizija (HRT) (bez dat.).** *Svaki treći učenik jednom na mjesec doživljava nasilje na internetu.* Novinarski prilog o istraživanju Centra za sigurniji internet. <https://vijesti.hrt.hr/hrvatska/svaki-treci-ucenik-jednom-na-mjesec-doživljava-nasilje-na-internetu-12602578>
32. **Hrvatski sabor (bez dat.).** *Tematski razgovor o vršnjačkom digitalnom nasilju i njegovoj prevenciji.* Priopćenje / mrežna objava. <https://sabor.hr/hr/press/priopcenja/u-saboru-održan-tematski-razgovor-o-vršnjačkom-digitalnom-nasilju-i-njegovoj>
33. **Hrvatski sabor, Odjel za europske poslove (2026).** *Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru, br. 139, ožujak 2026..* Mjesečna publikacija Odjela za europske poslove Hrvatskoga sabora. <https://www.sabor.hr/sites/default/files/Bilten%20Europski%20poslovi%20u%20Hrvatskome%20saboru%2C%20br.%20139%2C%20o%20C5%BE%20ujak%202026.pdf>
34. **Hrvatski zavod za javno zdravstvo (bez dat.).** *Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama.* Mrežna objava HZJZ-a. <https://www.hzjz.hr/aktualnosti/međunarodni-dan-borbe-protiv-nasilja-nad-zenama-5/>
35. **Hrčak – Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa (2025).** *Kaznenopravna zaštita žena od rodno utemeljenog online-nasilja – izazovi implementacije Direktive (EU) 2024/1385.* Munivrana, M. i Brđanović, T. Hrvatski ljetopis za kaznene znanosti i praksu, 32(2), 387–418. DOI: 10.54070/hlj.32.2.7. <https://hrcak.srce.hr/en/file/494366>
36. **Hrčak – Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa (bez dat.).** *Znanstveni/stručni rad na Hrčku (datoteka 341994).* Izvor korišten za potvrdu stručne uporabe termina u psihološkom/socijalnopsihološkom kontekstu. <https://hrcak.srce.hr/file/341994>
37. **Hrčak – Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa (bez dat.).** *Znanstveni/stručni rad na Hrčku (zapis 177437).* Izvor korišten za terminološku potvrdu. <https://hrcak.srce.hr/177437>
38. **MUP RH – Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ (bez dat.).** *Služba za digitalnu forenziku.* Službena mrežna stranica. <https://forenzika.gov.hr/sluzbe/sluzba-za-digitalnu-forenziku-1356/1356>
39. **Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (bez dat.).** *Nacionalni plan za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja do 2027..* Nacionalni strateški dokument. https://mrosp.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Socijalna%20politika/Dokumenti/NACIONALNI%20PLAN%20ZA%20SUZBIJANJE%20SEKSUALNOG%20NASILJA%20I%20SEKSUALNOG%20UZNEMIRAVANJA%20do%202027.g_final.pdf
40. **Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske (bez dat.).** *Mrežna objava Ministarstva unutarnjih poslova.* Službena mrežna objava. <https://policija.gov.hr/vijesti/dvije-maloljetne-osobe-kazneno-prijavljene-za-prijetnje-terorizmom-nad-trecom-osumnjicenom-osobom-provodi-se-kriminalisticko-istrazivanje/12663>
41. **Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske (2021).** *Vodič za ljudska prava za korisnike interneta.* Informativni/edukativni materijal. <https://policija.gov.hr/UserDocsImages/Vijesti/2021/02/Vodi%4C%8D%20za%20ljudska%20prava%20za%20korisnike%20interneta.pdf>
42. **Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske (bez dat.).** *Svjetska banka – nabava.* Službena mrežna stranica projekta/nabave. <https://zdravlje.gov.hr/programi-i-projekti/fondovi-europske-unije-i-medjunarodni-projekti/svjetska-banka/nabava/5928>
43. **Nacionalni CERT (bez dat.).** *Adware.* Stručni terminološki materijal Nacionalnog CERT-a. <https://www.cert.hr/adware/>
44. **Nacionalni CERT (2010).** *Publikacija Nacionalnog CERT-a NCERT-PUBDOC-2010-02-292.* Stručna publikacija. <https://www.cert.hr/wp-content/uploads/2019/04/NCERT-PUBDOC-2010-02-292.pdf>
45. **Nacionalni CERT (bez dat.).** *Scam kampanja u tijeku – Obavijest o pozivu policije.* Upozorenje Nacionalnog CERT-a. <https://www.cert.hr/upozorenje-scam-kampanja-u-tijeku-obavijest-o-pozivu-policije/>
46. **Nacionalni CERT (bez dat.).** *Socijalni inženjering.* Stručni materijal Nacionalnog CERT-a. <https://www.cert.hr/NCSocIng>
47. **Nacionalni CERT (bez dat.).** *Socijalni inženjering.* Stručni materijal Nacionalnog CERT-a. https://www.cert.hr/socijalni_inzenjering/
48. **Nacionalni CERT (2018).** *Višefaktorska autentifikacija.* Stručni dokument Nacionalnog CERT-a. https://www.cert.hr/wp-content/uploads/2018/12/visefaktorska_autentifikacija.pdf
49. **Narodne novine / službeni propisi Republike Hrvatske (2006).** *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i mjestu provođenja psihosocijalnog tretmana.* Službeni tekst propisa. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2006_07_78_1860.html
50. **Narodne novine / službeni propisi Republike Hrvatske (bez dat.).** *Službeni propis Republike Hrvatske.* Službeni tekst propisa. <https://sredisnjikatalogrh.gov.hr/srce-arhiva/263/33321/www.nn.hr/clanci/sluzbeno/2008/1623.htm>
51. **Narodne novine / službeni propisi Republike Hrvatske (2003).** *Službeni propis, Narodne novine br. 116/2003.* Službeni tekst propisa. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_07_116_1586.html
52. **Narodne novine / službeni propisi Republike Hrvatske (2011).** *Službeni propis, Narodne novine br. 125/2011.* Službeni tekst propisa. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_11_125_2498.html

53. **Narodne novine / službeni propisi Republike Hrvatske (2017).** *Službeni propis, Narodne novine br. 70/2017.* Službeni tekst propisa. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_07_70_1660.html
54. **Policijska uprava zagrebačka / MUP RH (2019).** *Reci NE govoru mržnje.* Informativni materijal. https://zagrebacka-policija.gov.hr/UserDocsImages/PU_ZG/slike/PUZ/2019/reci-ne-govoru-mrznje.pdf
55. **Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (2026).** *Edukacija službenika/ca PU zagrebačke.* Mrežna objava / institucionalni izvor. <https://www.prs.hr/cms/post/1667>
56. **Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (bez dat.).** *Projekt DeStalk / tehnološki potpomognuto rodno utemeljeno nasilje.* Mrežna objava / institucionalni izvor. <https://www.prs.hr/cms/post/1701>
57. **Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (2025).** *Sudjelovanje na okruglom stolu „Digitalno nasilje nad ženama – između zakona i stvarnosti“.* Mrežna objava / institucionalni izvor. <https://prs.hr/cms/post/1608>
58. **Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (2025).** *Suorganizacija panela o „body-shamingu“ u Samoboru.* Mrežna objava / institucionalni izvor. <https://prs.hr/cms/post/1584>
59. **Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (bez dat.).** *bE-SAFE – rodno uvjetovano kibernetičko nasilje.* Mrežna objava / institucionalni izvor. <https://prs.hr/cms/post/1764>
60. **Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske (bez dat.).** *Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama.* Službena mrežna objava. <https://ravnopravnost.gov.hr/vijesti/međunarodni-dan-borbe-protiv-nasilja-nad-zenama-3792/3792>
61. **Vijeće Europe (bez dat.).** *Guidelines on digital violence against women: emerging practices in investigation and prosecution.* Stručne smjernice Vijeća Europe o digitalnom nasilju nad ženama. <https://rm.coe.int/guidelines-on-dvaw-emerging-practices-in-the-investigation-and-prosecu/1680b29e65>
62. **Vijeće Europe (bez dat.).** *Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija).* Dokument Vijeća Europe. <https://rm.coe.int/1680462470>